

G. Salmiņš

Korespondencšahs

Priekšvārds

Pirms vairākiem gadu desmitiem Latvijas PSR šaha federācijas korespondencšaha komisijas toreizējais vadītājs Pēteris Šadurskis rakstīja: "Jau tālu aiz muguras bija tie laiki, kad Kārlis Bētiņš kopā ar saviem biedriem – H. Matisonu, E. Melngaili, A. Kalniņu un citiem radīja Rīgas korespondencšaham "neieņemama cietokšņa" slavu. Jau sen bija aprimušas Lielā Tēvijas kara vētras, un "pasta rati" joņoja pa Latvijas dzelzceļiem, šosejām un gaisa ceļiem ātrāk nekā agrākajos laikos. Tikai pasta somās šaha gājienu bija maz – korespondences turnīrus republikā ilgi nerīkoja. Tad atnāca cilvēks, kas iestājās par neklātienes šaha turnīru popularizēšanu – 1. klases šahists Č. Priede. No atsevišķām dzirkstelēm viņš uzpūta ugunsgrāvu, un 1957. gadā notika vairāki kvalifikācijas turnīri..."¹.

Tā jau gluži nebija, ka līdz 1957. gadam "pasta somās šaha gājienu bija maz". 1949. gadā Pionieru pils šaha pulciņa vadītājs Jānis Krūzkops organizēja korespondencšaha turnīrus jauniešiem. Kāds bija šo turnīru kopskaits, cik turnīrus pabeidza? Uz šiem jautājumiem atbildes nav informācijas trūkuma dēļ, bet, runājot par pēckara gadiem, ir jāpiekrīt profesora Imanta Eglīša izteiktajai atziņai, ka "pirmais nopietnākais neklātienes šaha propagandētājs jauniešu vidū bija mūsu izcilais šaha pedagogs Jānis Krūzkops"². Žurnāla "Šahmati v SSSR" lappusēs publicētie turnīru dalībnieku saraksti un rezultāti ļauj secināt, ka žurnāla redakcijas un turnīru komitejas organizētajos turnīros visu kategoriju šahistiem piedalījās vairāki desmiti Latvijas šahisti.

Autors atceras, ka 1950. gada pavasarī LPSR 5. čempionāta (1948. g.) dalībnieks, Alojās šahists Kārlis Kājiņš Alojās rajona I čempionāta dalībniekiem demonstrēja fragmentus no savām neklātienes partijām ar Z. Pigitu un V. Melderi, ar kuriem viņš vienlaicīgi spēlēja vairākas partijas. Un ne jau minētie šahisti bija vienīgie, kuri spēlēja šādus draudzības mačus!

Šīs grāmatas pirmā daļa ir turpinājums 2005. gadā iznākušajai grāmatai "Korespondencšahs Latvijā (1877 – 1944)" un ietver laika posmu, kurā Latvijas korespondencšahisti, jo īpaši jaunā paaudze, krāja spēkus un pieredzi.

1957. gadā PSRS šaha sekciju uzņēma ICCF rindās. Līdz ar to Latvijas šahistiem pavērās jaunas, kaut arī ierobežotas iespējas pamazām iesaistīties starptautiskos turnīros un komandu mačos. Protams, visa starptautiskā sarakste atradās zem *orgānu modrās acs*.

Pēc autora domām piecdesmito gadu nogale un sešdesmitie gadi uzskatāmi par starta ieskrējieni turpmāko gadu desmitu panākumiem.

Grāmatas otrā daļa satur autora iegūtās papildus ziņas par korespondencšaha norisēm Latvijā no 1915. līdz 1941. gadam, kā arī tolaik spēlētās partijas, tādējādi nedaudz papildinot 2005. gadā iznākušo grāmatu.

Grāmatā ievietotas partijas un partiju fragmenti, turnīru tabulas u. c. materiāli no žurnāliem "Austrums (1928)", "Fiziskā Kultūra", "Nedēļa", "Stāsti un Romāni", "Šahs", "Šahmati v SSSR", laikrakstiem "Jaunākās Ziņas", "Jaunais Komunārs", "Sarkanais Sports", "Segodņa", "Segodņa Večerom", Rīgas Centrālā šaha kluba biļeteniem un žurnāliem "Šaha turnīri un mači", kā arī no autora personiskā arhīva.

Izmantoto tekstu fragmentos un partiju komentāros saglabāta attiecīgā laika perioda šaha terminoloģija, publicistiskais stils un interpunkcija, bet ortogrāfija – ar dažām izmaiņām, piemēram, vēl pagājušā gadsimta 30. gadu sākumā lietoto "EE" aizstājot ar "IE". Atsevišķos gadījumos ir saīsināti publicēto partiju komentāri un teorētiskie varianti, kuri mūsdienās zaudējuši aktualitāti.

Par atsaucību un palīdzību materiālu vākšanā un grāmatas satura pilnveidošanā pateicos Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas periodikas nodaļu darbiniecēm, Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas darbiniecei Tamārai Podiņai, Albertam Cimiņam (Rīga) un Viktoram Krūmiņam (Jelgava).

Ģedimins Salmiņš

Rucavā

2009. gada oktobris – 2010. gada oktobris.

¹ "Šahs", 1965., Nr. 14, 28. lpp.

² "Latvijas Korespondencšahs", 1995., Nr. 4

Tāds bija sākums

1945. gada nogalē žurnāla "Šahmati v SSSR" redakcija uzsāka korespondencšaha turnīru organizēšanu, par galveno uzdevumu izvirzot sporta klašu (kategoriju) iegūšanu un apstiprināšanu. Jau drīz turnīru diapazonu paplašināja ar tematiskiem turnīriem, PSRS čempionātu (no 1948. gada) priekšsacīkstēm un pusfināliem. Šo plašo un nozīmīgo, jo īpaši perifērijā dzīvojošiem šahistiem, darbu vairāk kā desmit gadus veica žurnāla redakcijas t. s. turnīru komiteja.

1956. gadā nodibinātais PSRS Centrālais šaha klubs pārņēma savā ziņā augstāko sporta klašu turnīru, PSRS čempionātu (individuālo un komandu) utt. organizēšanu un vadīšanu. Zemāko sporta klašu, draudzības maču u. c. organizēšanā aktīvi iesaistījās sporta klubi, laikrakstu un žurnālu redakcijas, republiku šaha federāciju korespondencšaha komitejas.

1945. gada 15. oktobrī sākās "Šahmati v SSSR" redakcijas organizētais turnīrs Nr. 1, kurā spēlēja 14 otrās kategorijas šahisti. Vienlaicīgi sākās dalībnieku pieteikšanās nākamajiem turnīriem, un jau drīz dalībnieku sarakstos parādījās Latvijas šahistu uzvārdi: turnīrā Nr. 4 (3. kategorija) spēlēja D. Akkermans (Rīga).

1946. gada turnīros spēli uzsāka L. Elarts (Rīga) – turnīrs Nr. 10 (3.kategorija) un N. Rodionovs (Rīga) – turnīrs Nr. 14 (iesācēji). Gadu vēlāk viņiem piedāvāja M. Jačinovs (Liepāja) – turnīrs Nr. 27 (4. un 5. kategorija), vēlreiz L. Elarts (šoreiz no Lubānas) – turnīrs Nr. 31. (3. kategorija) un A. Stradalovs (Daugavpils) – turnīri Nr. 36 un 41 (4. un 5. kategorija). A. Stradalovs strauji progresēja un 1950. gadā iekļuva PSRS II čempionāta pusfinālā (turnīrs Nr. 125) jau kā I sporta klases šahists.

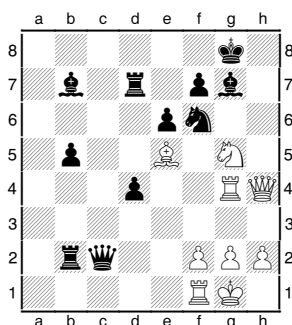
Vēl aktīvāka Latvijas korespondencšahistu līdzdalība Vissavienības turnīros vērojama 1948. gadā, pie tam vairāki (L. Elarts, A. Daņilovs u. c.) jau bija pavierzījušies augšup pastāvošajā klasifikācijas sistēmā. Zemāko sporta klašu (4., 5.) turnīros startēja I. Asarītis un L. Gomrats – Kureks (abi Rīga), V. Kostjančuks (Liepāja), 3. klases turnīrā Nr. 60 – M. Solovins (Rīga), 2. klases turnīros – L. Elarts, A. Daņilovs un P. Keresa pretinieks draudzības mačos (1932 – 1935) Jānis Viļķins (Strenči), bet 1. sporta klases turnīrā Nr. 67 – Latvijas 1943. gada meistars Igors Ždanovs (Cesvaine). Publicēti arī daži rezultāti: turnīrā Nr. 10 L. Elarts ar 5,5 punktiem (no 16) ierindojies 7. vietā.

1948. gada sākumā Maskavā iznākošā žurnāla "Molodoj Kolhozņik" redakcija organizēja korespondencšaha turnīrus.

Turnīrā Nr. 20, vairāk kā pirms sešdesmit gadiem, savas korespondencšahista gaitas sāka šīs grāmatas autors un bija varen lepns un priecīgs par iegūto 5. kategoriju...

Vienā no turnīra partijām izvērtās asa cīņa.

N. Fiļipovs (Dņepropetrovska) – Ģ. Salmiņš (Ainaži)

Baltie turpināja **25. Lxf6**, un melnie piekrita forsētai partijas gaitai: **25... Tb1 26.h3 Txf1+ 27.Kh2 Txf2 28.Zf3 Txc2+ 29.Txc2 Dxc2+ 30.Kxc2 Lxf3+ 31.Kxf3 Lxf6 32.Dxf6 d3!**

Pēc šī gājiena nosūtīšanas bija pārliecināts, ka punkta dalīšana *nav aiz kalniem...*

33.Dg5+ Kf8 34.Dxb5 Td5?

Bija jāspēlē **34...Ke8!**, un baltiem jāatkārto gājieni: **35.Db8+ Td8 36.Db5+**, jo melno bandiniekam nonākot uz lauciņu "d2", balto dāmai būs jāuzņemas "mūžīgā bloķētāja" lomu.

35.Db4+ Kg8 36.Dd2. Baltiem piešķīra uzvaru (**1–0**). Uzvaras ceļš vienkāršs: karalis bloķē melno brīvbandinieku, bet dāma ar h-bandinieku paveic "melno darbu".

1956. gada decembrī iznāca Rīgas centrālā šaha un dambretes kluba izdevuma "Šacha turnīri un mači" pirmie divi numuri (redaktors A. Runcis). Pirmā numura ievadrakstā "Mūsu uzdevums" formulētas izdevēju ieceres un mērķis: "Speciālizdevums "Šacha turnīri un mači" palīdzēs atsegt trūkumus mūsu republikas šaha dzīvē un palīdzēs organizatoriskā ziņā nostiprināt šachistu kolektīvus gan pilsētās, gan rajonos, gan fizikultūras kolektīvos. [...] Izdevuma mērķis – palīdzēt plaši izvērst masu turnīra izcīņu, kas veltīts Vispasaules jaunatnes festivālam un uzlabot šaha darbu republikā".

Ar aicinājumu "Piedalīsimies korespondencturnīros" Rīgas Centrālais šaha un dambretes klubs uzsāka piecu turnīru organizēšanu: Nr. 1 – pirmās klases šahistiem, Nr. 2 – otrās klases šahistiem, Nr. 3 – trešās klases šahistiem, Nr. 4 – ceturtās klases šahistiem, Nr. 5 – piektās klases šahistiem. Lai piedalītos attiecīgā turnīrā dalībniekiem bija jāiesūta pilsētas vai rajona Fiziskās kultūras un sporta komitejas apstiprināta izziņa par sporta klasi un pasta pārvedums ar dalības maksu – desmit rubļi.

Vienlaikus publicētajos korespondencšaha turnīru noteikumos bija norāde, ka "I klases turnīra uzvarētājs iegūst tiesības piedalīties kārtējā Latvijas PSR korespondencšaha čempionāta pusfinālā. Pusfināla dalībnieks, kas izcīnīs 50% punktu, patur tiesības piedalīties nākošā Latvijas PSR čempionātā"³. Paredzēto turnīru sākuma termiņu – 1957. gada 15. janvāri, ievērojot provinces šachistu vēlēšanos, pārceļ uz 1. februāri.

Apjomīgu rakstu "Uzmanību korespondencšaham!" izdevuma ceturtajā numurā publicēja Igors Ždanovs, norādot, ka "lauku šachistiem korespondencšahs dod vienīgo kvalifikācijas paaugstināšanas un treniņa iespēju. Šai rakstā gribu dalīties savā korespondencturnīru pieredzē, norādīt uz biežāk sastopamām kļūdām. Ceru ka iesācējiem varēšu dot vienu otru labu padomu".

Jāpiezīmē, ka Ždanovs tolaik bija viens no aktīvākajiem korespondencšahistiem.

Norādījis uz visbiežāk sastopamajām kļūdām ar piemēriem no savas pieredzes. I. Ždanovs aicināja: "Uzaicinu mūsu republikas šachistus pievērst lielāku vērību korespondencšaham, prasmīgi izlietojot to kā treniņa un teorētiskās sagatavošanās līdzekli, lai vēl augstāk celtu savas spēles līmeni". Ir pamats uzskatīt, ka šis aicinājums atrada dzirdīgas ausis...

1957. gada martā republikas šaha sekcijas prezidijs pieņēma vairākus lēmumus par šaha dzīves uzlabošanu. Vienā no tiem bija teikts: "Organizēt plašu šachistu masu iesaistīšanu korespondencšaha cīņās. Ne vēlāk kā š. g. martā uzsākt korespondencsacensības ar Čehoslovākiju, Berlīni un Stokholmu. Atbildīgais K. Kreilis"⁴. Kāpēc šī lēmuma otrā daļa paliks *uz papīra* – uz šo jautājumu atbilde vēl šodien nav atrasta...

Beidzās cīņas PSRS IV čempionāta pusfinālos. Vienā no tiem (Nr. 332) I. Ždanovs dalīja 3. – 4. vietu ar 11 punktiem (no 13) un izcīnīja tiesības spēlēt čempionāta finālā. Šajā pat grupā spēlēja vēl divi Latvijas šahisti: 10. – 11. H. Purnis (Ogre) – 5,5 punkti, 12. - 13. A. Stradalovs (Daugavpils) – 4,5 punkti.

Sākās PSRS V čempionāta pusfināli – vienā no tiem Latviju pārstāvēja I. Asarītis un G. Priedītis. Ar atzīstamiem panākumiem dažādos turnīros cīnījās liepājnieks Nikolajs Žuravļovs. Pēc uzvaras 2. sporta klases šachistu turnīrā Nr. 317 – 21 punkts (no 26), viņš tematiskajā 1. klases šachistu turnīrā Nr. 356 ierindojās 5. vietā, bet kvalifikācijas turnīrā Nr. 352 dalīja sesto – septīto vietu.

Citos turnīros ar viduvējām sekmēm spēlēja V. Sņikeris (Alūksne), A. Hapilovs (Rīga), I. Celms (Smiltene).

³ "Šacha turnīri un mači", 1956., Nr. 2

⁴ "Šacha turnīri un mači", 1957., Nr. 6

Solis uz priekšu

1959. gadā atsevišķu sporta veidu republikāniskās sekcijas pārveidoja par republikāniskajām federācijām. 29. maijā notika "Latvijas PSR Šaha federācijas padomes pirmais plēnums. Ziņojumu par pašreizējo šaha stāvokli republikā sniedza bijušās republikas šaha sekcijas priekšsēdētājs R. Bāliņš"⁵. Federācijas prezidijā ievēlēja arī korespondencšaha komisijas priekšsēdētāju Česlavu Priedi. Komisija uzsāka darbu 17. jūnijā un tās sastāvā vēl bija Miķelis Mickevičs (priekšsēdētāja vietnieks un kvalifikācijas turnīru vadītājs) un Pēteris Šadurskis (sekretārs). Tajā pat dienā notika jaunievēlēta prezidija pirmā sēde, kurā nolēma, ka "neklātienas sacensību komisija organizēs II republikas korespondencšaha čempionātu, kvalifikācijas turnīrus un citus neklātienas sarīkojumus"⁶.

Rakstā "Kad partners neredz partneru"⁷ Č. Priede rakstīja: "Daudzi šahisti uzskata, ka spēlēt šahu sarakstes ceļā ir pārāk garlaicīgi. Ka spēle ieilgst – varētu piekrist, bet, ka būtu garlaicīgi – nē! Korespondencspēles ir viens no labākajiem meistarības celšanas avotiem!

Korespondencturnīri ir neatsverams palīgs perifērijas šahistiem, kuriem maz iespēju piedalīties turnīros".

1959. gada vasarā ar meistarkandidāta Igora Ždanova pārliecinošu uzvaru noslēdzās Latvijas PSR I korespondencšaha čempionāts.

Nr.	Dalībnieki	Klase	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Kopā	Vieta
1	I. Ždanovs	m/k		1	1	1	1	1	0.5	1	1	1	8.5	I
2	P. Šadurskis	I	0		0.5	1	1	1	1	1	1	1	7.5	II
3	J. Ulpe	I	0	0.5		1	1	0.5	0.5	1	0.5	1	6	III
4	I. Asarītis	I	0	0	0		1	1	0.5	0.5	1	1	5	4.
5	Č. Priede	I	0	0	0	0		1	1	0.5	1	1	4.5	5. - 6.
6	J. Frīde	I	0	0	0.5	0	0		1	1	1	1	4.5	5. - 6.
7	T. Zeids	I	0.5	0	0.5	0.5	0	0		1	1	0.5	4	7.
8	G. Priedītis	I	0	0	0	0.5	0.5	0	0		0.5	1	2.5	8.
9	J. Rāviņš	I	0	0	0.5	0	0	0	0	0.5		0.5	1.5	9.
10	J. Krūzkops	I	0	0	0	0	0	0	0.5	0	0.5		1	10.

Vienlaicīgi beidzās arī B-klases turnīri. 1. grupā uzvarēja 70 gadus vecais veterāns I. Gelfmans – 10,5 punkti (no 13), 2. – 3. J. Bulats un I. Eglītis – 10. 2. grupā pirmo vietu ieguva J. Ūdris – 10 punkti (no 13), 2. – 3. G. Kažmers un V. Silkāns – 8,5. 3. grupā uzvaru svinēja M. Mickevičs – 8,5 punkti (no 10), 2. G. Rozenbergs - 7, 3. J. Beķeris – 6.5.

Par čempionāta norisi, problēmām un trūkumiem plašu rakstu "Dažas piezīmes par Latvijas PSR I korespondencšaha čempionātu"⁸ publicēja čempionāta uzvarētājs. Lūk, daži izvilkumi: "Nesen pabeigtais Latvijas PSR korespondencšaha čempionāts izvirzīja virkni jautājumu, kas būtu jāapspriež un jāizšķir pirms jauna šāda sarīkojuma organizēšanas. [...] Par korespondencšaha lietderību, domājams, nebūtu vērts rakstīt, katram šahistam tas tapat ir pietiekoši skaidrs. Jānorāda tikai uz tā sevišķi lielo nozīmi lauku šahistiem, kam bieži vien tā ir gandrīz vai vienīgā regulāru treniņu iespēja. [...] Vēl būtu japakavējas pie jautājuma par apdomas laika ievērošanu. [...] Korespondencturnīru tehniskās norises uzlabošanai republikāniskajam šaha klubam vajadzētu padomāt par speciālu atklātņu izlaišanu. [...] Būtu interesanti dzirdēt arī citu korespondencšaha cienītāju domas, lai šo mūsu republikā vēl jauno pasākumu nākotnē varētu atbrīvot no visiem trūkumiem un kopīgiem spēkiem izveidot nevainojamu korespondencturnīru reglamentu".

Nedaudz vēlāk rakstu "Pēc čempionāta"⁹ publicēja Č. Priede, kurā nedaudz raksturoja A-klases pirmo četrinieku un B-klases grupu rezultātus, izsakot arī kritiskas piezīmes: "I. Ždanovu uzskata par vienu no mūsu republikas spēcīgākajiem meistarkandidātiem. Lielā pieredze kā parastajos, tā arī korespondencturnīros viņu izvirzīja kā visnopietnāko uzvaras kandidātu. Vispirms stabila pozīcija, pēc tam kombināciju motīvu radīšana – tāda ir viņa devīze. [...]"

⁵ "Šahs", 1959., Nr. 2, 1. lpp.

⁶ "Šahs", 1959., Nr. 3, 28. lpp.

⁷ "Šahs", 1959., Nr. 2, 11. lpp.

⁸ "Šahs", 1959., Nr. 7, 25. - 26. lpp.

⁹ "Šahs", 1959., Nr. 8, 28. - 29. lpp.

Līdzīga stila spēlētājs ir P. Šadurskis. “Ja nevar pozīcijas sīki uz vispusīgi izanalizēt, tad nav vērts spēlēt korespondencšahu”, viņš saka. Partijā ar Ždanovu Šadurskis pietiekoši neizanalizēja vienu no Šatara uzbrukuma variantiem. Toties viņš par katru cenu ar karali, torni un laidni centās uzvarēt Ulpes karali un torni.

Par Ulpi varētu teikt: “Daudz viņš dod (figūras), bet daudz arī ņem (punktus)”.

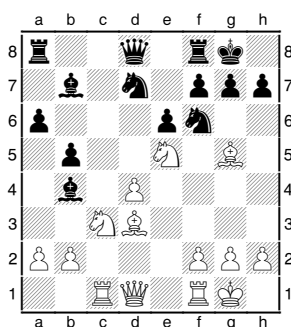
“Pret PSRS korespondencčempionāta pusfinālistiem cieņas nebūs!” visi teica un atstāja J. Asarīti ceturtajā vietā”.

Gada nogalē plašu jo plašu čempionāta partiju apskatu žurnāla “Šahs” (Nr. 12) teorijas nodaļā publicēja I. Ždanovs. “Šai rakstā apskatīšu tikai to jauno vai neparasto, kas pēc manām domām neiekļaujas ikdienišķās rutīnas rāmjos, vai kam varētu būt kāda vērtība strīdīgu jautājumu labākai izprašanai. Variantu izvēle un vērtējums, protams, ir pilnīgi subjektīvs”.

1959. gada pavasarī sākās LPSR I komandu turnīrs, kurā piedalījās 7 komandas.

Maijā un jūnijā noslēdzās daži 1957. gada nogalē uzsāktie turnīri. Turnīrā Nr. 1 (11 I un II klases šahisti) uzvarēja A. Rozītis (Sloka), izcīnot 16 punktus (no 20), 2. M. Zaklauskis (Rīga) - 15,5 punkti, bet 3. vietā – G. Kažmers (Limbažu raj.) ar 12 punktiem un izpildīja I klases normu. Turnīra Nr. 2 (jaukts sastāvs, 11 dalībnieki) uzvarētājs E. Namiķis (Rīga) ieguva 15 punktus (no 20) un izpildīja III klases normu, 2. M. Pigits (Baldone) – 13,5 punkti, 3. A. Zaķe (Auce) – 12 punkti.

Lūk kā beidzās **J. Ūdra – G. Gulbja** partija (turnīrs Nr.1)

13...Lxc3 14. Zxd7! Dxd7 15. Lxf6 gxf6 16. Lxh7+

Tipiska kombinācija ar uzbrukumu karalim.

16...Kxh7 17. Dh5+, (1-0). Nav vairs aizsardzības pret 18. Dg4+, 19. Txc3 un 20. Th3#.

Asa *durkļu cīņa* vērojama sekojošā partijā.

A. Šmits (Rīga) – I. Rinkulis (Rīga)

B-klases II grupa 1957 – 1958

Skotu atklātne

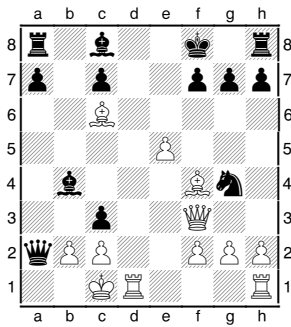
1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Zc3 Zf6 4.d4 exd4 5.Zxd4 Lb4 6.Zxc6 bxc6 7.Ld3 d5

Radies skotu četrzirdziņu varianta izejas stāvoklis. Parasti šeit turpina 8. exd5 cxd5 9. 0-0 0-0 10. Lg5. Partijā baltie izvēlējās teorētiski vājāku turpinājumu.

8.e5 Zg4

Arī tagad vēl bija iespējams ar 9. 0-0 ievirzīt spēli pazīstamā gultnē. Balto izvēlētais gājiens noved pie mežonīgiem sarežģījumiem.

9.Lf4 d4 10.Df3 dxc3 11.0–0–0 Dd5 12.Le4 Dxa2 13.Lxc6+ Kf8

Šai stāvoklī, kur viss, kā saka, “karājas gaisā” un abiem karaļiem draud tiešas briesmas, viss atkarīgs no uzbrukuma ātruma. Par laimi gājiens baltajiem.

14.Td8+ Ke7 15.Lg5+ f6 16.exf6+ gxf6 17.Te1+ Le6 18.Td7+ Kf8 19.Lh6+ Zxh6 20.Dxf6+ Zf7 21.Txf7+ Lxf7 22.Dxh8+ Lg8 23.Df6+, neizšķirts (1/2-1/2).

Sākās draudzības mačs starp Igauniju, Latviju un Lietuvu pie 30 galdiņiem. Latvijas komandā pie pirmajiem 5 galdiņiem spēlēja: meistars A. Gipslis, meistarkandidāti M. Pasmans, J. Klovāns, J. Mileika, V. Ivanovs, bet pie 28. – 30. galdiņa: Z. Nahimovska, V. Rožlapa, R. Meščaņinova.

Strauji turpinājās jaunu turnīru organizēšana. “Šahisti var pieteikties uz brīvajām vietām republikas II korespondencšaha čempionātā. Čempionāta “A” klasē piedalīsies pirmo sešu vietu ieguvēji iepriekšējā čempionāta “A” klasē un pa diviem uzvarētājiem no katras “B” klases grupas; “B” klasē piedalīsies 3. -12. vietu ieguvēji, I un II klases kvalifikācijas korespondencturnīru uzvarētāji. Paredzams, ka vairāki šahisti, kuriem ir tiesības piedalīties II čempionātā, no līdzdalības atteiksies. Uz brīvajām vietām “A” klasē var pieteikties meistari un meistarkandidāti, bet “B” klasē - I klases šahisti”, teikts žurnāla “Šahs” (1959. g.) Nr. 3 publicētajā paziņojumā.

Turnīros ļoti aktīvi iesaistījās lauku šahisti: 1959. gada vidū republikāniskajos kvalifikācijas turnīros jau spēlēja 28 rajonu šahisti.

Ar kārtas numuru 18. startēja II čempionāts: J. Ūdris (Alūksnes raj.), J. Mileika, J. Frīde, I. Gelfmans (visi Rīga), R. Zonbenbergs (Jēkabpils), G. Kažmers (Limbažu raj.), I. Asarītis (Mazsalaca), Č. Priede, V. Ivanovs (abi Rīga), I. Ždanovs (Gulbenes raj.), M. Mickevičs (Rīga), J. Bulats (Jelgava). B-klases divās grupās cīņas uzsāka 27 šahisti, no kuriem 15 pārstāvēja lauku rajonus un pilsētas. Interesanti, ka dalībnieku vidū bija arī pirmo pēckara gadu turnīru *pionieris* L. Elarts, kurš šoreiz pārstāvēja Smiltenes rajonu.

Bet gada nogalē sākās turnīrs Nr. 23 (iesācēji). Bija sperts plats solis uz priekšu – korespondencšahs ieņēma nozīmīgu vietu Latvijas šaha dzīvē.

Tobrīd starptautiskos kvalifikācijas turnīros par tiesībām spēlēt nākamajā klasē cīnījās: Eu(Ch)55 – I. Ždanovs, Eu(M)57 – G. Priedītis, Eu(I)87 – H. Purnis, Eu(II)70 – Č. Priede, bet meistarklases turnīrā savam lielākajam panākumam – iekļūšanai nākošā pasaules čempionāta pusfinālā – pārliecinoši tuvojās Mazsalacas šahists Imants Asarītis.

Taču aizvadītā gada apskats nebūtu pilnīgs, ja neminētu vēl vienu neklātienas šaha notikumu, proti, lielmeistara Mihaila Tāla un zviedru lielmeistara G. Štolca pa telegrāfu spēlēto partiju. Ar šādu ierosinājumu pie M. Tāla vērsās Stokholmas laikraksta “Dagens Niheter” redakcija. “Atsakoties no šīs sacensības, es būtu sev liedzis, pirmkārt, prieku izcīnīt partiju ar interesantu asa kombinacionāla stila šahistu [...] un, otrkārt, “izmēģināt spēkus man pilnīgi svešā nozarē”, rakstīja Tāls savā plašajā apskatā “Jūra nav šķērslis šahistiem”¹⁰.

Partijas gaita ar izvērtiem M. Tāla komentāriem un pārdomām atspoguļota iepriekš minētajā rakstā, ar kuru var pilnībā iepazīties ikviens interesents, tāpēc aprobežojos ar partijas tekstu un dažiem komentāru fragmentiem un atziņām.

¹⁰ “Šahs”, 1960., Nr. 3, 3. - 7. lpp.

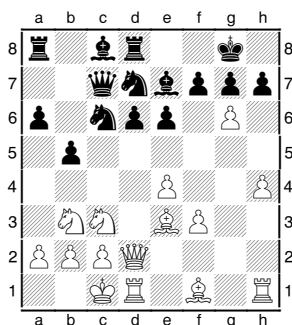
M. Tāls – G. Štolcs

Atsaucoties laikraksta ierosinājumam – *partneriem izvēlēties kādu (pēc iespējas) interesantāku atklātnes variantu*, Rīgas lielmeistars (spēlēja ar baltajām figūrām) savam partnerim piedāvāja šādu sicīliešu aizsardzības variantu:

1.e4 c5 2.Zf3 Zc6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 d6 6.Lg5 e6 7.Dd2 Le7 8.0–0–0 0–0 9.Zb3 Db6 10.f3 a6 11.g4 Td8 12.Le3 Dc7 13.h4 b5

Radusies pozīcija, kurā par kaut kādiem maskētiem plāniem nevar runāt. Pretinieku nolūki ir pilnīgi acīmredzami – pēc iespējas ātrāk nokļūt līdz pretinieka karalim. Šādas partijas atgādina skrējieni īsajās distancēs.

14.g5 Zd7 15.g6

15...Zc5 16.gxf7+ Kxf7 17.Lh3 Za4 18.f4 Zb4 19.f5 e5

Gājiens, kurš atklāti sākot, baltajiem bija negaidīts.

20.Zxa4 Zxa2+ 21.Kb1 bxa4 22.Za5 Tb8 23.Dd5+ Kf8 24.Kxa2 Dxc2 25.Td2 Txb2+ 26.Ka1 Dc3 27.Dd3!

Turpinājums, pēc kura melnajiem jāpadodas, jo dāmu nomaīņa nav novēršama (1–0).

“Jāatzīstas, ka šo partiju es spēlēju ar lielu labpatiku, un tā pašos pamatos mainīja manu skeptisko attieksmi pret neklātienes šahu”.

Panākumi neizpalika

1960. gads sākās ar iepriecinošām ziņām. “Beigušies divi pirmie starptautiskie turnīri, kuros piedalījās Latvijas šahisti. Spīdošu uzvaru guva Mazsalacas šahists Imants Asarītis. Meistarklases turnīrā viņš pārlicenoši izcīnīja pirmo vietu, iekļūdams nākošā pasaules čempionāta pusfinālā. Šajā turnīrā piedalījās arī ASV olimpiskās komandas dalībnieks Muirs. Pirmo vietu izcīnīja arī Ogres šahists H. Purnis Eiropas I klases turnīrā Nr. 87”¹¹.

Turpinājās Baltijas republiku mačs, taču Latvijas komandas izredzes uzvarēt nebija spīdošas – palielinājās zaudēto partiju skaits.

Taču gada ievērojamākais notikums Latvijas korespondencšaha norisēs – komandu mačs pret Franciju, kurš sākās 5. aprīlī. “Pēc žurnāla “Europe Echecs” redakcijas ierosinājuma panākta vienošanās par mača organizēšanu starp Latvijas un Francijas izlasēm. Latvijai šis būs pirmais starptautiskais mačs pēc kara. [...] Arī šoreiz mūsu šahisti ir kaujinieciski noskaņoti un cer šīs tradīcijas turpināt. [...] Neoficiālā ieskaitē cīnīsies vēl otrās komandas arī 20 dalībnieku sastāvā. Pie katra galdiņa dalībnieki spēlē divas partijas, vienu ar baltajiem, otru ar melniem.

Starptautiskās sacensības notiek pēc ICCF noteikumiem, kas būtībā atšķiras no mūsu noteikumiem. [...] Sarakste notiek skaitļu notācijā”¹².

Jā, ar skaitļu notāciju daudzi mūsu dalībnieki gan sastapās pirmoreiz...

Pieveicot visus pretiniekus, starptautiskajā II klases kvalifikācijas turnīrā Nr. 70 uzvaru svinēja Č. Priede – 6 punkti.

1. jūnijā noslēdzās Jelgavas rajona skolu komandu turnīrs korespondencšahā. Septiņgadīgo skolu grupā: 1. Vircavas vidusskola, 2. Staļģenes septiņgadīgā skola, 3. Grīvas septiņgadīgā skola. Vidusskolu grupā: 1. Vircavas vidusskola, 2. Staļģenes septiņgadīgas skolas 8. klase, 3. Kalnciema vidusskola. Turnīru organizēja un vadīja Vircavas vidusskolas matemātikas skolotājs A. Ziediņš. “Cerams, ka nākošajā mācību gadā līdzīgas sacensības rīkos Izglītības ministrija republikas mērogā”¹³. Šis lauku skolotāja priekšlikums neatrada dzirdīgas ausis...

Beidzās PSRS IV korespondencšaha čempionāts, kurā spēlēja arī divi Latvijas šahisti: I. Ždanovs (uzvarēja vienā no pusfināliem) un A. Koblencs (pēc personīga uzaicinājuma). I. Ždanovs ar 7.5 punktiem (no 15) dalīja 8. – 10. vietu ar R. Altšuleru un V. Baturinski (abi Maskava), bet A. Koblencs ar 5 punktiem ieņēma 14. – 16. vietu ar M. Abrošinu (Saratova) un V. Krjukovu (Čeļabinska). Turpmāko trīs čempionātu dalībnieku skaitā Latvijas šahisti neiekļuva.

Gada nogalē tikpat kā vienlaicīgi beidzās divi lieli korespondencšaha sarīkojumi – LPSR II čempionāts un I komandu turnīrs. Par jauno republikas čempionu kļuva Ventspils šahists Jānis Ūdris.

LPSR II čempionāts

A-klase

Nr.	Dalībnieki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Punkti	Vieta
1	J. Ūdris - Ventspils	1	1	0.5	1	1	1	1	1	0.5	1	0.5	1	9.5	I
2	I. Asarītis - Mazsalaca	0	1	0.5	0.5	1	1	1	1	1	0.5	1	1	8.5	II
3	M. Mickevičs - Rīga	0.5	0.5	1	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	1	1	1	7	III
4	G. Kažmers - Limbaži	0	0.5	0.5	1	1	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	1	0.5	6	IV
5	I. Gelfmans - Rīga	0	0	0.5	0	1	1	1	0.5	0.5	0	1	1	5.5	V- VIII
6	V. Ivanovs - Rīga	0	0	0.5	0.5	0	1	0.5	1	0	1	1	1	5.5	V- VIII
7	J. Mileika - Rīga	0	0	0.5	0.5	0	0.5	1	0.5	1	0.5	1	1	5.5	V- VIII
8	I. Ždanovs - Rīga	0	0	0.5	0.5	0.5	0	0.5	1	0.5	1	1	1	5.5	V- VIII
9	J. Frīde - Rīga	0.5	0	0.5	0.5	0.5	1	0	0.5	1	0	1	0.5	5	IX
10	J. Bulats - Jelgava	0	0.5	0	0.5	1	0	0.5	0	1	1	0	1	4.5	X
11	Č. Priede - Rīga	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.5	2	XI
12	R. Zonenbergs - Rīga	0	0	0	0.5	0	0	0	0	0.5	0	0.5	1	1.5	XII

¹¹ “Šahs”, 1960., Nr. 6, 33. lpp.

¹² “Šahs”, 1960., Nr. 8, 33. lpp.

¹³ “Šahs”, 1960., Nr. 14, 24. lpp.

Jāatzīmē provinces šahistu pārliecinošais sniegums, ieņemot trīs vietas pirmajā četriniekā! Iespējams, ka zināmu iespaidu atstāja I. Ždanova izstāšanās slimības dēļ. “Novērtējot viņa partijas, izrādījās, ka Ždanovam nav nekādu izredžu atkārtot iepriekšējā gada panākumu. [...] Trijās partijās Ždanovam piespriests zaudējums. [...]”¹⁴.

B-klases I grupā uzvarēja F. Circenis (Cēsu raj.) – 8,5 punkti (no 11), 2. I. Eglītis (Rīga) – 8 punkti, 3. J. Beķeris (Kārsavas raj.) – 7,5 punkti. II grupas uzvarētājs V. Silkāns (Kārsavas raj.), izcīnot 10 punktus (no 12), apsteidza G. Priedīti (Valkas raj.) – 9 punkti, A. Rozīti (Jūrmala) un M. Zaklauski (Rīga) – 8,5 punkti. Abu grupu pirmie divi ieguva tiesības pāriet uz A-klasi.

Pēc nepilnu divu gadu cīņām par Latvijas PSR I komandu turnīru pārdēvētais turnīrs beidzās ar Liepājas rajona komandu pilnīgu triumfu.

LPSR I komandu turnīrs

Nr.	Komandas	1	2	3	4	5	6	7	Punkti
1	Liepājas raj. I k.		6	5	5.5	7	7	7.5	38
2	Liepājas raj. II k.	2		4.5	5	7	6.5	6	31
3	Jūrmala	3	3.5		5.5	6	4	5	27
4	Alūksnes raj.	2.5	3	2.5		4.5	5.5	6	24
5	Jelgavas raj.	1	1	2	3.5		4.5	5	17
6	Cēsu raj.	1	1.5	2	2.5	3.5		4.5	15
7	Krāslavas raj.	0.5	2	3	2	2	3.5		13

Uzvarētāju komandā spēlēja (galdiņu kārtībā): Ģedimins Salmiņš (Rucava), Alberts Dreijers (Durbe), Kristaps Vīksna (Rucava), Jānis Jansons (?).

Arī pie atsevišķiem galdiņiem Liepājas rajona šahistu panākumi bija teicami: 1. galdiņš – 1. Ģ. Salmiņš 11 punkti (no 12), 2. J. Ūdris (Alūksnes raj.) – 8 punkti, 3. A. Rozītis (Jūrmala) – 7 punkti; 2. galdiņš – 1. E. Smiltenieks (Liepājas raj. II) – 8,5 punkti, 2. A. Dreijers – 6 punkti, 3. A. Bremanis (Jūrmala) – 5 punkti; 3. galdiņš – 1. K. Vīksna – 9,5 punkti, 2. V. Ģiga (Liepājas raj. II) – 5,5 punkti, 3. I. Mickevičs (Krāslavas raj.) – 4,5 punkti; 4. galdiņš – 1. A. Dobums (Alūksnes raj.) – 9,5 punkti, 2. I. Adienis (Jūrmala) – 9 punkti, 3. R. Ozols (Liepājas raj. II) – 6 punkti.

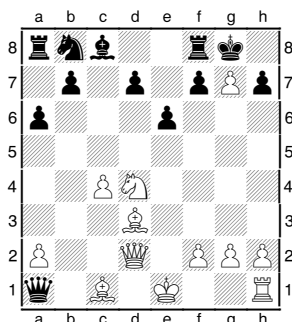
Ģ. Salmiņš (Rucava)– J. Ūdris (Alūksnes raj.)

I LPSR komandu turnīrs, 1959, 1. galdiņš
Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 e6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 a6 5.c4 Zf6 6.Zc3 Lb4 7.Ld3 0–0?

Vajadzēja 7...Zc6.

8.e5 Da5 9.exf6! Lxc3+ 10.bxc3 Dxc3+ 11.Dd2 Dxa1 12.fxg7!!

Draud arī 13.Lxh7+ Kxh7 14.Dh6+ Kg8 15.Dh8#, ja 13...Kxg7 14.Dh6+ Kh8 15.Lg6+ Kg8 16.Dh7#, bet pēc 12...Td8 sekotu 13.Dh6 Dc3+ 14.Ke2.

12...f5 13.gxf8D+ Kxf8 14.Zf3, melnie padevās 23. gājienā (1–0).

(Ģ. Salmiņš “Korespondencšahs - tas ir interesanti”, 2002)

¹⁴ “Šahs”, 1960., Nr. 14, 24. lpp.

Par pieteikumu iesniegšanas termiņu LPSR III korespondencšaha čempionātam un II komandu turnīram noteica 1961. gada 25. februāri. Turpinājās kvalifikācijas turnīri, mačs ar Franciju. Pirmo komandu cīņā pirmo rezultātu fiksēja pie 19. galdiņa: Č. Priede vienojās par neizšķirtu ar Ladžaridžē, bet otro komandu cīņā Latvija bija izvirzījies vadība ar 3:0.

Jāpiezīmē, ka PSRS rīkotos turnīros un mačos katrs dalībnieks ar katru spēlēja divas partijas, turpretī starptautiskajos turnīros – vienu. Protams, draudzības mačos komandas varēja vienoties par spēlējamo partiju skaitu.

1961. gada februārī sakās komandu mačs “Vārpa” – “Jeud” (Igaunija). Katrā komandā spēlēja 10 šahisti, un mačs notika pēc t. s. Ševeningenas sistēmas (katrs spēlē ar visiem otras komandas dalībniekiem). “Vārpa” komandā spēlēja: G. Priedītis, A. Dreijers, G. Kažmers, G. Petaks, A. Punculis, L. Elarts, I. Celms, V. Deliks, I. Asarītis un Ģ. Salmiņš.

Gandrīz vienlaicīgi ar šo komandu maču, draudzības kausa izcīņu sāka četras komandas: Klaipēdas, Paņevēžas, Šauļu un Liepājas rajona komanda, kuru organizatori – Paņevēžas šahisti uzaicināja kā Latvijas PSR I komandu turnīra uzvarētāju. Visai drīz izstājās Šauļu šahisti, viņu *piemēram* sekoja Klaipēda. Abu atlikušo komandu cīņā pārāki bija lietuvieši. Pie 1. galdiņa Ģ. Salmiņš zaudēja G. Plungem ar 0,5:1,5. Vēl komandā spēlēja K. Vīksna, A. Dreijers un E. Smiltenieks.

“Jaunu starptautisku korespondencmaču Latvijas izlase uzsākusi pret vienu no korespondencšaha lielvalstīm – Ungāriju. Pie 12 galdiņiem dalībnieki izcīnīs pa vienai partijai. Latvijas komandā spēlē I. Ždanovs, J. Ūdris, V. un N. Žuravļovi, J. Zeļinskis, P. Šadurskis, J. Mileika, M. Mickevičs, I. Gelfmans, G. Priedītis, F. Circenis un J. Ulpe”¹⁵.

Beidzās visi 1959. gadā iesāktie kvalifikācijas turnīri. Četros turnīros iesācējiem savu kvalifikāciju paaugstināja 9 dalībnieki, no kuriem A. Prudskovs (Rīga) izpildīja 3. klases normu. Savukārt turnīrā Nr. 21 (I un II klase) Alūksnes rajona šahists O. Kļaviņš uzvarēja visas (!) partijas un ieguva I sporta klasi. No jauna sākās četri kvalifikācijas turnīri visām sporta klasēm.

Personīgu iniciatīvu izrādīja Ogres rajona šahists J. Birkenfelds, organizējot “Draudzības kausa” izcīņu nekvalificētajiem lauku šahistiem.

Citos kvalifikācijas turnīros I klases normu izpildīja P. Zeltiņš, II klases normu – B. Špacs (Alūksne), III klases normu – K. Zirnīs (Valmieras raj.) un H. Gabrāns (Lubāna).

Sākoties LPSR III korespondencšaha čempionātam, Č. Priede rakstīja: “Republikas labākie korespondencšaha spēlētāji jau trešo reizi uzsāk cīņas par republikas čempiona nosaukumu. Šoreiz cīņas notiks “A” klasē un “B” klasē, kura sadalīta divās grupās. Čempiona nosaukumu aizstāvēs J. Ūdris. Nopietni pretinieki viņam būs I. Asarītis, J. Mileika un N. Žuravļovs. Savu vārdu bez šaubām teiks arī pārējie “A” klases dalībnieki. “Lielais nezināmais šoreiz ir F. Circenis, I. Eglītis un V. Silkāns, kuri pirmo reizi piedalīsies cīņā par republikas čempiona žetonu. Atcerēsimies, ka pagājušā čempionāta “toni” uzdeva debitanti. [...] Diemžēl, šoreiz no cīņas atteicies eksčempions I. Ždanovs”¹⁶. Bez jau minētajiem dalībniekiem A-klasē spēlēja: M. Mickevičs, I. Gelfmans, G. Priedītis un G. Kažmers.

Pēc neilga laika startēja LPSR II komandu turnīrs. “Četri mēneši pagāja, kopš beidzās pirmais turnīrs republikas rajonu un pilsetu komandām, un pēc nelielas atpūtas tradicionālais turnīrs sākas atkal. Šoreiz komandu skaits ir nedaudz lielāks, bet dalībnieku sastāvs ir daudz spēcīgāks. Šoreiz pie visiem galdiņiem varēs izcīnīt un apstiprināt I klasi.

Visaktīvākie bija ventspilnieki un liepājnieki. Pirmie pieteica 3 pilsētas komandas. Liepājas pilsētnieki, šķiet, netic sava rajona ļaužu spējām, kuri iepriekšējā turnīrā izcīnīja abas pirmās vietas, tādēļ šoreiz blakus divām rajona komandām stājas viena pilsētas komanda. Ja vēl minam Jūrmalas pilsētas un Alūksnes rajona komandas, tad lasītājiem kļūs zināmas visas 8 komandas.

Šis interesantais turnīrs beigsies 1962. gada augustā”¹⁷.

Ar Igaunijas komandas uzvaru beidzās Baltijas republiku mačs, pie tam – ar ievērojamu pārsvaru – 64,5 punkti, kamēr Latvijas šahistu kontā 53 punkti. Ievērojami atpalika Lietuvas komanda – tikai 26,5 punkti. Igaunija – Latvija 30:18, Igaunija – Lietuva 34,5:13,5, Latvija – Lietuva 35:13.

Pa 3 punktiem (no 4) Latvijas komandas pūrā deva F. Circenis, A. Dreijers, J. Frīde, V. Kiseļevs, G. Laiva, M. Mickevičs un G. Priedītis. “Rezultātus stipri ietekmēja dalībnieku disciplīna. Sevišķi jūtami no

¹⁵ “Šahs”, 1961., Nr. 19, 24. lpp.

¹⁶ “Šahs”, 1961., Nr. 10, 25. lpp.

¹⁷ “Šahs”, 1961., Nr. 12, 27. lpp.

tās cieta Lietuvas komanda. Toties gandrīz nekādu sūdzību nebija par Igaunijas dalībnieku disciplīnu. Grēkoja arī vairāki mūsu komandas dalībnieki. [...] Šo iemeslu dēļ vairāki galdiņi bija jāanulē. [...] Panākta vienošanās par II Baltijas republiku mača izcīņu, tas sāksies 1. oktobrī ar 20 dalībniekiem katrā komandā”¹⁸.

Kārtējo panākumu starptautiskās cīņās guva Latvijas pārstāvji: turnīrā Eu(I)89 pirmo – otro vietu dalīja Ventspils šahists L. Straupmanis un Atabeks (Turcija) ar 5,5 punktiem (no 6).

Gada nogalē no čempionāta A-klases izstājās I. Asarītis un G. Kažmers, bet no B-klases katras grupas divi dalībnieki, no kuriem I. Osipovu, V. Gusarovu un A. Jarmalu ierosināja diskvalificēt.

LPSR II komandu turnīrā vadībā izvirzījās Jūrmala ar 12 punktiem (no 15), kurai sekoja Liepājas raj. I ar 11,5 punktiem (no 12) un Liepājas raj. II ar 6,5 punktiem (no 9). Arī šajā turnīrā izpaudās atsevišķu dalībnieku nedisciplinētība (Alūksnes raj., Ventspils III).

Mačā pret Franciju abas Latvijas komandas izvirzījās vadībā ar 7:2.

Novembra vidū notika Vissavienības republikānisko korespondencšaha komisiju sēde, kurā piedalījās Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Ukrainas un KPFSR pārstāvji. Par līdzšinējo darbu augstāko novērtējumu saņēma mūsu ziemeļu kaimiņi, bet pēc darba kvalitātes otrajā vietā ierindojās Latvija. “Pie mums vienīgajiem izrādījās organizēti komandu turnīri. Atzinību guva mūsu izstrādātā dokumentācijas, uzskaites sistēma un speciālās pastkartes”¹⁹.

Sēdes gaitā pieņēma vairākus lēmumus. Izmainīja PSRS čempionātu izcīņas sistēmu, saistot to ar republiku čempionātiem, tādējādi samazinot priekšsacīkšu slodzi. Sacensību kalendāru papildināja ar komandu turnīru starp republikām. ICCF organizētajā Eiropas kausa izcīņā, kur katra valsts varēs piedalīties ar vairākām komandām, startēs spēcīgāko republiku komandas. KPFSR pārstāvis Kaškadamovs ierosināja organizēt komandu turnīru “Baltijas jūra – miera jūra”.

Latvijas meistarkandidātu saimi papildināja I. Asarītis – par panākumu starptautiskajā meistarklases turnīrā.

10. decembrī Tukuma sabiedriskajā šaha klubā notika šaha federācijas plēnums. Korespondencšaha komisijas priekšsēdētājs Č. Priede savā runā norādīja, ka korespondencšahs Latvijā vēl nav populārs – neklātienēs sacensībās piedalās mazāk nekā 1% no kopējā šahistu skaita. Pastāv tiesnešu trūkums, jo neklātienēs sacensībam ir sava specifika. Lai Latvijas šahisti ar vēl labākiem panākumiem varētu piedalīties neklātienēs sacensībās, lai neklātienēs sacensības iegūtu lielāku popularitāti, republikas meistarkandidātu lielākai daļai, kā arī atsevišķiem meistariem jāatmet skeptiskā attieksme pret neklātienēs sacensībām.

II komandu turnīrā vadībā izvirzījās Liepājas rajona I komanda – 17 punkti (no 19), turpat jau bija Jūrmala – 15 punkti (no 19). Liepājas raj. II ar 7,5 punktiem (no 13) un Liepājai ar 6 punktiem (no 12) zaudēto punktu skaits bija nedaudz prāvāks.

¹⁸ “Šahs”, 1961., Nr. 13, 25. - 26. lpp.

¹⁹ “Šahs”, 1962., Nr. 1, 26. lpp.

Solis pēc soļa

1962. gada sākumā Latvijas komandas guva jaunus panākumus mačā pret Franciju. Pirmo komandu cīņā rezultāts kļuva 8:2, bet otro – 10,5:4,5 mūsu komandu labā.

Nepatīkamu pārsteigumu piedzīvoja Liepājas raj. I komanda: nedisciplinētības dēļ no turnīra izslēdza A. Lībeku (3.galdiņš) un komanda zaudēja iespējas cīnīties par uzvaru tik labi uzsāktajā turnīrā...

Stājās spēkā noteikta sistēma turnīru organizēšanā. Republikāniskie klasifikācijas turnīri sāksies 1. februārī, 1. maijā, 1. augustā un 1. novembrī. Dalībniekiem pieteikumi un dalības maksa (1 rublis) jāiesūta ne vēlāk kā 15 dienas iepriekš. Starprepublikāniskie turnīri startēs 1. janvārī un 1. jūlijā, bet pieteikumus un dalības maksu (divus rubļus) jāiesūta mēnesi pirms uzrādītā termiņa.

Sporta biedrības "Vārpa" priekšzīmei sekoja BASB "Daugava", izsludinot I komandu čempionātu korespondencšahā fizikultūras kolektīvu komandām (3 spēlētāji un viens rezervists). Par sacensību sākumu noteica 1962. gada 1. augustu, 14 spēcīgākās komandas nākamajā gadā izveidos A-klasi.

Tuvojās nobeigumam II komandu turnīrs. Par 1. vietu cīnījās Jūrmala – 36,5 punkti no 47 partijām (77,66%) un Liepāja – 24,5 punkti no 36 partijām (68,06%), bet pārējās komandas ievērojami atpalika, izņemot Liepājas raj. II (55,26%).

Baltijas republiku mačā Latvijas šahisti nonāca zaudētāju lomā: pret igauņiem ar 3:5, pret lietuviešiem – ar 2,5:3,5, taču šeit vēl visa cīņa bija priekšā.

Latvijas - Francijas pirmo komandu cīņā rezultāts kļuva 11:2 – Šadurskis uzvarēja Gonzalesu, Gelfmans – Monkorzē.

L. Birkenfelda organizētajā tematisko turnīru sērijas "Draudzības kauss" pirmais turnīrs (latviešu gambīts) noslēdzās ar K. Zirņa (Ogres raj.) uzvaru – 12 punkti (no 16). Otro – trešo vietu dalīja K. Sokolovskis (Priekule) un T. Ziediņš (Jelgavas raj.) ar 9 punktiem. Arī nākamajos divos turnīros visas partijas sāksies ar latviešu gambītu.

Oktobra mēnesī beidzās LPSR III čempionāts. A-klasē finišēja tikai 9 dalībnieki un šoreiz triumfēja Rīgas pārstāvji.

LPSR III čempionāts

A – klase

Nr.	Dalībnieki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Punkti	Vieta
1	M. Mickēvičs – Rīga	1	0	0	0	0,5	0,5	1	1	1	6	I
2	I. Gelfmans - Rīga	0	1	0,5	0,5	1	0,5	1	0,5	1	5,5	II
3	F. Circenis – Cēsu raj.	1	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	0,5	4,5	III
4	I. Eglītis – Rīga	0	0,5	0,5	1	0,5	0	1	1	1	4,5	IV
5	N. Žuravļovs – Liepāja	0,5	0	0,5	0	1	1	0,5	1	1	4,5	V
6	J. Ūdris - Ventspils	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5	0	1	3,5	VI
7	G. Priedītis – Smiltene	0	0	0,5	1	0	0,5	0,5	0,5	1	3,5	VII – VIII
8	V. Silkāns – Ludzas raj.	0	0,5	0	0	0,5	1	0,5	1	1	3,5	VII – VIII
9	J. Mileika - Rīga	0	0	0,5	0	0	0	0	0	0,5	0,5	IX

B-klases I grupā uzvarēja Liepājas rajona šaha sekcijas vadītājs Edvīns Smiltnieks – 6,5 punkti (no 8). Par 0,5 punktiem atpalika A. Punculis (Stende) un R. Grants (Rīga). II grupā – 1. S. Bakuļins (Rīga) – 6,5 punkti (no 8), 2. V. Puļķis (Liepāja) – 6 punkti, 3. I. Celms (Valkas raj.) – 6 punkti.

LPSR II komandu turnīrā uzvarēja Jūrmalas saliedētā komanda, kurā spēlēja A. Rozītis, A. Bremanis, J. Ābele un I. Adienis, izcīnot 40 punktus no 56 iespējamajiem. Liepājas komanda (N. Žuravļovs, V. Fedčuks/V. Žuravļovs, V. Sporišs, V. Ļebeševs/A. Kapcāns) atpalika par 4 punktiem. Spēcīgi finišējot, liepājniekus gandrīz noķēra Liepājas raj. II komanda (E. Smiltenieks, A. Dreijers, V. Ezis un H. Gūts) ar 34 punktiem.

Pie atsevišķiem galdiņiem pirmās trīs vietas izcīnīja: 1. galdiņš – N. Žuravļovs 10 punkti, E. Grinpukals (Ventspils III) 8,5 punkti, Ģ. Salmiņš (Liepājas raj. I) 8 punkti; 2. galdiņš – A. Bremanis 9,5 punkti, K. Vīksna (Liepājas raj. I) 9 punkti, B. Špacs (Alūksnes raj.) 7,5 punkti; 3. galdiņš – V. Sporišs 8 punkti, J. Dille (Ventspils I) un J. Ābele ar 7 punktiem; 4. galdiņš – I. Adienis 6,5 punkti, H. Gūts 4,5 punkti, Z. Ramšs (Liepājas raj. I) 3 punkti.

Te jāpiezīmē, ka pie 3. un 4. galdiņa vairākus dalībniekus izslēdza no turnīra nedisciplinētības dēļ.

LPSR II komandu turnīrs

Nr.	Komanda	1	2	3	4	5	6	7	8	Punkti	Vieta
1	Jūrmala		5.5	5.5	5	4	6.5	7.5	6	40	I
2	Liepāja	2.5		5	4.5	6.5	5	6	6.5	36	II
3	Liepājas raj. II	2.5	3		4	4	6	7.5	7	34	III
4	Liepājas raj. I	3	1.5	4		4.5	3.5	3.5	4.5	26	4.
5	Ventspils I	4	1.5	4	3		3.5	4	3	23	5.
6	Alūksnes raj.	1.5	3	2	3.5	2.5		4	4.5	21	6.
7	Ventspils II	0.5	0	0.5	4.5	2	2		3.5	13	7. – 8.
8	Ventspils III	2	1.5	1	1.5	3	1.5	2.5		13	7. – 8.

Praktiski vienlaicīgi startēja LPSR IV čempionāts A un B-klasēs un LPSR I komandu čempionāts. Individuālā čempionāta izcīņas kārtība nemainījās: čempiona nosaukumu izcīnīja A-klasē (15 dalībnieki), bet B-klases dalībnieki, kopskaitā 39, cīnījās par iekļūšanu A-klasē. Komandu čempionāta *ģeogrāfiju* paplašināja, nosakot, ka komandas var pieteikt republikas rajoni, Jūrmalas, Daugavpils un Liepājas pilsētas, kā arī Rīgas pilsētas fizikultūras kolektīvi, bet katram rajonam, pilsētai un kolektīvam atļauts pieteikt tikai vienu komandu.. Čempionāts sākas 1. novembrī, piedaloties 12 komandām.

Uzvaru pēc uzvaras guva Latvijas korespondencšahisti mačā pret Franciju. Izlases komandu cīņā rezultāts jau bija 15:3 Latvijas labā, bet "dublieru" komandu mačā – 15,5:5,5.

Ne tik spīdoši veicās II Baltijas republiku mačā. Pēc katastrofālā starta (+3, -10, =15) stāvoklis nedaudz uzlabojās, taču cerības uzvarēt jau bija izgaisušas. Gada nogalē komandu rezultāti bija šādi: Igaunijai 20 punkti (no 33), Latvijai 17 (no 38), Lietuvai 14 (no 31). Komandu cīņā: Igaunija – Latvija 12:8, Igaunija – Lietuva 8:5, Latvija – Lietuva 9:9.

Sakās Paņvežas šahistu organizētais turnīrs starp dažādu valstu pilsētām. Šajā interesantajā turnīrā spēli uzsāka Burgas (VDR), Estergomas (Ungārija), Arlonas (Beļģija), Luksemburgas, Paņvežas pilsētu un Liepājas rajona komandas. Rajona komandu pastiprināja brāļi N. un V. Žuravļovi un komanda pamatoti varēja cerēt uz labiem panākumiem.

Diemžēl arī šis, Lietuvas šahistu organizētais, turnīrs daļēji piedzīvoja iepriekšējā likteni. Arlonas un Luksemburgas šahisti visai drīz (kā pie kura galdiņa) pārtrauca saraksti, paziņojot, ka viņiem nav saprotams un pieņemams sarakstes garums. Tā jau bija – pasta sūtījumi pat uz *sociālisma nometnes valstīm*, nemaz nerunājot par *kapitālistiskajām valstīm*, ceļoja ar 18. gadsimtam atbilstošu ātrumu...

Zaudējumu (0:2) piedzīvoja Centrālais šaha klubs savā pirmajā mačā ar Kijevas klubu un, alkstot gūt revanšu, uzaicināja Ukrainas šahistus sākt jaunu maču.

Žurnāla "Šahs" lappusēs sākas izvērstā diskusija par esošajiem korespondencšaha noteikumiem un vēlamajām izmaiņām. Diskusiju ierosināja I. Gelfmans, publicējot rakstu "Pārdomas par korespondencšahu"²⁰ un pamatoja šādi: "Nemitīgi pieaug to šahistu skaits, kas spēlē korespondencšahu. Pieminēsim, ka tikai mūsu republikas šaha federācijas organizētajos korespondencšaha turnīros cīnās vairāki simti dalībnieku. Turpretī [...] Centrālā šaha kluba izdotajos noteikumos, kas nosaka šo turnīru izcīņas kārtību, nav ievērota neklātienas spēles specifika, kas traucē turnīru normālu norisi".

Savas atziņas, iebildumus un ierosinājumus Gelfmans sadalīja vairākos apakštematos: "Par apdomas laika pārtēriņu", "Par apdomas laiku", "Par turnīru beigšanas termiņiem", "Par apdomas laika skaitīšanu", "Par atvaļinājumiem" un "Par skaidrām pozīcijām".

Raksts ieguva atzīstamu ievērību un diskusijā iesaistījās ne tikai Latvijā dzīvojošie lasītāji, izsakot gan piekrišanu, gan kritiku, piemēram: "I. Gelfmans savā rakstā skar jautājumus, kas saistīti ar laika kontroli, un risina tos no pilsētnieka redzes viedokļa", vai "Noteikumu, kas aizsargā korespondencspēlētāju no zaudējuma vienas dienas pārtēriņa dēļ, uzskatu par ļoti saprātīgu" utt. Savas domas, apkopojot lasītāju vēstules, izteica arī korespondencšaha komisijas priekšsēdētājs Č. Priede.

Pēc vienošanās ar PSRS Centrālo šaha klubu republikas šaha federācija savā pārziņā paturēja tikai III klases un iesācēju starprepublikānisko turnīru rīkošanu. II, I un augstākas klases klasifikācijas turnīru organizēšanas tiesības monopolizēja Centrālā šaha kluba turnīru komiteja. Protams, republikānisko turnīru organizācija palika nemainīga.

²⁰ "Šahs", 1962., Nr. 18, 26. - 28. lpp.

Trešo komandu turnīru, nodēvējot to par "Četru pilsētu turnīru", sarīkoja Paņevežas šaha sekcija. Piedalījās Liepājas pilsētas, Liepājas rajona, Šauļu un rīkotāju komandas, bet turnīra rezultāti palika organizatoru noslēpums, kurus joprojām vadīja Lietuvas PSR šaha federācijas korespondencšaha komisijas priekšsēdētājs Gintauts Plunge.

II Baltijas republiku mačā uzvaru jau bija nodrošinājusī Igaunijas komanda, iegūstot 37 punktus no 62 (59,68%), jo Lietuva un Latvija atpalika visai ievērojami.

"Vārpas" šahisti zaudēja "Jeud" komandai ar 47,5:52,5. "Vārpas" komandā labāko rezultātu sasniedza Ģ. Salmiņš, izcīnot 6,5 punktus (+4, -1, =5). Abu komandu otrā mača (5 dalībnieki, Ševeningenas sistēma) rezultāti netika publicēti.

1963. gadā sakās "Vārpas" I čempionāts, kuru uzsāka 13 dalībnieki, taču R. Zonenbergs (Tukuma raj.) izstājās, "uzdāvinot" pa punktam visiem pārējiem.

Pateicoties G. Priedīša uzvarai, Latvijas komanda izvirzījās vadībā mačā ar Ungāriju ar 2:1.

1. septembrī sākās grupu turnīri (pusfināli) Eiropas kausa izcīņā. 2. grupā kopā ar Latvijas komandu ielozēja Čehoslovākijas I komandu, VFR (Vācijas Federatīvā Republika) VI, Zviedrijas II un Ungārijas IV komandas. Grupas uzvarētāji iegūs tiesības spēlēt pirmajā finālā, bet otrās vietas ieguvēji – otrajā finālā. Pieteikumā komandas sastāvs bija šāds: M. Tāls, A. Pētersons, J. Kļaviņš, A. Koblencs, I. Ždanovs, I. Asarītis, P. Šadurskis, M. Mickevičs, N. Žuravļovs, F. Circenis, J. Zeļinskis, G. Priedītis, S. Bakuļins, J. Frīde un V. Silkāns. Kā redzams, provinces pārstāvji bija tieši 1/3. Tiesa, komandas sastāvs spēles gaitā nedaudz mainījās.

Pasaules čempionāta pusfinālā I. Asarītis četrās partijās bija ieguvis 1,5 punktus (+1, -2, =1).

Nobeigumam tuvojās IV čempionāts. A-klasē līderu grupā P. Šadurskim 9 punkti (2), V. Ivanovam 8,5 (2), S. Bakuļinam 8 (2), bet teorētiskas izredzes iekļūt pirmajā trijniekā vēl saglabāja vairāki dalībnieki.

I komandu čempionātā vadību pārņēma Liepājas raj. I komanda ar 24,5 punktiem un 14 nepabeigtām partijām. Līderiem sekoja: Liepāja – 21,5 (13), Valkas raj. – 20,5 (12), Gulbenes raj. – 20,5 (10), Jūrmala – 19,5 (9) un Ventspils - 19,5 (8). Varēja prognozēt spraigu un interesantu finišu.

Pēc nepabeigto partiju novērtēšanas noskaidrojās, ka pirmais starptautiskais mačs aizvadīts godam – ar augstu rezultātu 28:12 pārliecinoši pieveikta komanda, kura ne vienu reizi vien ne mazāk iespaidīgi pieveikusi citu valstu komandas!

Rezultāti pie atsevišķiem galdiņiem:

1. J. Kļaviņš – M. Ross 1,5:0,5
2. I. Ždanovs – M. Muandro 1:1
3. M. Neibults – H. Pinsons 1:1
4. A. Pētersons – P. Biskajs 1:1
5. J. Mileika – H. Valentīns 2:0
6. P. Šadurskis – Ž. Gonzales 1,5:0,5
7. I. Asarītis – A. Sansass 0:2
8. V. Ivanovs – A. Serni 2:0
9. N. Žuravļovs – Ž. Kola 2:0
10. F. Circenis – L. Matjē 1,5:0,5
11. J. Ulpe – B. Vroklāns 1:1
12. G. Priedītis – Ž. de Sen Žermēns 2:0
13. M. Mickevičs – H. Penels 1:1
14. J. Frīde – H. Neils 2:0
15. Ģ. Salmiņš – Ž. Dage 1:1
16. J. Bulats – P. Skarlatti 1:1
17. I. Gelfmans – A. Monkoržē 2:0
18. G. Kažmers – Ž. Negro 1,5:0,5
19. Č. Priede – Ž. Lažaridžs 1:1
20. J. Ūdris – A. Breslers 2:0

Arī otro komandu cīņā uzvarēja Latvijas korespondencšahisti ar 24:16.

Pēc garākām sarunām un viedokļu saskaņošanas 1. decembrī sākās starptautisks draudzības turnīrs, piedaloties 8 komandām no 6 valstīm. Turnīra devīze skanēja: "Baltijas jūra – miera jūra" (dažos aprakstos un izdevumos "Baltijas jūra – draudzības jūra"), bet VFR presē to gan vienkārši dēvēja par komandu turnīru: "Ostsee – Mannuschaftsturnier".

PSRS šaha federācija šo turnīru organizēja ar mērķi, kā minēts nolikumā, “nostiprināt sportistiskos un kultūras sakarus starp Baltijas valstu šahistiem”. Par Baltijas valstīm organizatori uzskatīja valstis un PSRS republikas, kuru krastus apskalo Baltijas jūra, un uzaicināja piedalīties Dānijas, Igaunijas, KPFSR, Latvijas, Lietuvas, Norvēģijas, Polijas, Somijas, VDR, VFR un Zviedrijas korespondencšahistus. Norvēģija un Zviedrija atteicās.

Sacensību vadību uzticēja Latvijas PSR šaha federācijas korespondencšaha komisijai, kura par turnīra galveno tiesnesi izvēlējās Česlavu Priedi.

Latvijas komandā spēlēja (galdiņu kārtībā): I. Asarītis, P. Šadurskis (komandas kapteinis), N. Žuravļovs, S. Bakuļins, J. Frīde, G. Priedītis, A. Punculis, M. Mickevičs, M. Aršanskis, Ģ. Salmiņš, I. Gelfmans, R. Ritums, P. Grave, H. Drīksna un J. Krauklis.

Nolikumā noteikto izcīņas termiņu – 2 gadi neizdevās ievērot un tas turpinājās līdz 1966. gada 30. septembrim. Sarakstes tempi ar aizrobežu šahistiem nebija mainījušies...

1964. gads

Aizvadītā gada pēdējā dienā bija noticis šaha federācijas kārtējais plēnumš. ‘Šis bija viens no raksturīgākajiem un nozīmīgākajiem šaha federācijas plēnumiem. Sabiedriskajiem aktīvistiem bija daudz par ko runāt, ierosināt, kritizēt un lemt’²¹. Plēnuma nobeigumā notikušo prezidija vēlēšanu rezultāti izraisīja zināmu neizpratni, jo īpaši lauku korespondencšahistu vidū: prezidija sastāvā nebija korespondencšaha komisijas priekšsēdētājs Č. Priede... Uz grāmatas autora jautājumu par šo faktu, vairāki personīgi pazīstami Rīgas korespondencšahisti atbildēja ļoti izvairīgi. Arī žurnāla ‘Šahs’ lappusēs informācija par korespondencšaha norisēm bija atrodama arvien retāk un retāk.

Sīvās cīņās risinājas Latvijas – Ungārijas mačš. Beidzoties V. Žuravļova – J. Vandonfē partijai (3. galdiņš) 1/2-1/2, rezultāts kļuva 3:3.

Gada sākumā noskaidrojās, ka I komandu čempionātā Liepājas raj. I komanda kļuvusi neaizsniedzama. Par republikas čempioniem kļuvuši plānotājs Imants Kalniņš, fizikultūras skolotājs Ģedimins Salmiņš, pienotavas vadītājs Kristaps Vīksna un būvinženieris Edvīns Smiltenieks’²². Par otro – trešo vietu cīņu turpināja Liepājas pilsētas, Valkas un Gulbenes rajonu komandas.

Arī Baltijas republiku II mačā uzvaru svinēja mūsu ziemeļu kaimiņi. ‘Šī tradīcija nav pa prātam mūsu republikas šahistiem un sevišķi lietuviešiem. Lietuvas šahisti šoreiz apsteidza mūsu republikas komandu un tikai par puspunktu atpalika no uzvarētājiem’²³.

Maču rezultāti: Igaunija – Lietuva 20,5:19,5; Igaunija – Latvija 22,5:15,5; Lietuva – Latvija 23:17. Igaunijas šahistu kontā 43 punkti, Lietuvai – 42,5, bet Latvijai – 32,5. Latvijas komandā sekmīgākie bija J. Frīde ar 3,5 punktiem, I. Eglītis un P. Šadurskis – pa 3. Katastrofāls bija rezultāts pie 15. – 18. galdiņiem – 1,5:14,5...

Atzīstamu panākumu meistarkandidātu Vissavienības turnīrā guva liepājnieks Nikolajs Žuravļovš, izcīnot pirmo vietu ar 11,5 punktiem (+9, =5). Šī panākuma kaldināšanā liela nozīme bija partijai, kurā tika pieveikts galvenais sāncensis cīņā par pirmo vietu.

N. Žuravļovš – Iljaščenko

1963 – 1964

Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 Zc6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 d6 6.Lc4 e6 7.0–0 Le7 8.Le3 0–0 9.Lb3 Zxd4 10.Lxd4 b6 11.De2 Lb7 12.f4 Dc8 13.e5!?

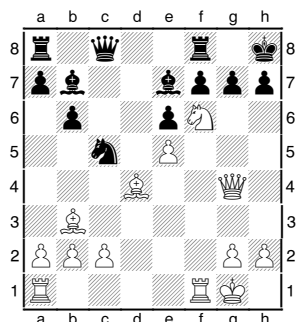
Gligoriča – Larsena partijā Cīrihē, 1961. g. notika 13.Tf3 b5 14.Dxb5 Zxe4 15.Zxe4 Lxe4 16.Tg3 Lg6 17.f5, ar balto iniciatīvu, kuru tie realizēja tālā galotnē. Šoreiz baltie izvēlas citu uzbrukuma plānu, kas ir diezgan ass un ne mazāk riskants. Bet kam gan negribas spēlēt Tāla stilā?

13...dxe5 14.fxe5 Zd7 15.Ze4 Zc5 16.Zf6+ Kh8

Šahā pat dāvinātam zirdziņam jāapskata zobi.

17.Dg4

Pēc 17.Tf4 varētu sekot 17...gxf6 18.exf6 Ld6 19.Th4 Le4! 20.Txe4 Zxe4 21.Dxe4 Lc5 un baltajiem vēl jāpierāda upura mērķtiecība.

²¹ ‘Šahs’, 1964., Nr. 2, 1. lpp.

²² ‘Šahs’, 1964., Nr. 3, 24. lpp.

²³ ‘Šahs’, 1964., Nr. 9, 27. lpp.

17...Zxb3?

Šeit melnie, mainot gājienu kārtību, varēja radīt pretiniekam sarežģītas problēmas 17...Td8! 18.Zh5 g6 19.Txf7 Txd4! 20.Dxd4 Zxb3 21.Txe7 (21.Zf6 Lxf6 22.axb3 Lg7 vai 21.axb3 Lc5 22.Zf6 Lxd4+ 23.Kh1 Lxg2+utt.) 21...Zxd4 22.Zf6 Zf3+! (22...Ze2+ 23.Kf1 Lxg2+ 24.Ke1 vai 23...Zg3+ 24.Ke1, un uzvar), un melnie uzvar.

18.cxb3! Lc5

Tagad pēc 18...Td8 notiktu savādāk starpgājiena 19.Tac1 dēļ, un, ja, piemēram 19...Txd4, tad 20.Dxd4 Lc5 21.Txc5 Dxc5 (21...bxc5 22.Dh4!) 22.Dxc5 bxc5 23.Zd7.

19.Zh5 g6 20.Zf6 Td8 21.Lf2 Td2?

Savu iespēju pārvērtēšana. 21...Dc6 22.b4! varēja izraisīt interesantus sarežģījumus, kas būtu izdevīgi baltajiem.

22.Dh4 Melnie padevās (1–0).

(N. Žuravļova piezīmes. "Šahs", 1964., Nr. 11, 14. lpp.)

Kā jau minēts iepriekš, LPSR I komandu čempionātā korespondencšahā uzvarēja Liepājas raj. I komanda.

Latvijas PSR I korespondencšaha komandu čempionāta rezultāti

Nr.	Komandas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	P	V
1	Liepājas raj. I k.	2	2	2.5	3.5	3.5	3.5	3.5	4	4	4	4	3.5	36.5	I
2	Liepāja	2	3	2.5	3.5	3	2	2.5	3	3	3	3.5	3.5	31.5	II
3	Valkas raj.	2	1	2.5	0.5	2	2	2.5	3.5	4	4	4	3.5	27.5	III
4	Gulbenes raj.	1.5	1.5	1.5	3.5	4	2.5	2	1	2.5	3.5	3.5	3.5	27	IV
5	Jūrmala	0.5	0.5	3.5	0.5	1.5	3	4	3.5	2	3	3	3	25	V
6	Ventspils	0.5	1	2	0	2.5	3.5	3.5	1	4	3	2.5	2.5	23.5	VI
7	Rīga - Meh. Kol. - 9	0.5	2	1.5	1	0.5	2	2	2	2	3	3	3	19.5	VII
8	Valmieras raj.	0	1.5	1.5	2	0	0.5	2	3	1.5	2	3.5	3.5	17.5	VIII
9	Liepājas raj. II k.	0	1	0.5	3	0.5	3	2	1	2	1.5	2	2	16.5	IX
10	Bauskas raj.	0	1	0	1.5	2	0	2	2.5	2	2	1.5	1.5	14.5	X
11	Madonas raj.	0	0.5	0	0.5	1	1	1	1	0.5	2	3	3	10.5	XI
12	Daugavpils	0.5	0.5	0.5	0.5	1	1.5	1	0.5	1	1.5	1	1	9.5	XII

Jāatzīmē, ka tā bija rajona korespondencšahistu otrā uzvara trijos komandu turnīros kopš 1959. gada. Kā izteicās toreizējais rajona šaha sekcijas vadītājs E. Smiltenieks, tad "komandā bija apvienoti mūsu labākie spēki". Jā, tik saliedētu komandu Liepājas rajonam turpmākajām cīņām vairs neizdevās izveidot! Arī pie atsevišķiem galdiņiem komandas dalībnieki ierindojās pirmajā trijniekā: 1. galdiņš: 1. I. Kalniņš – 9 punkti, 2. G. Priedītis (Valkas raj.) – 8, 3. V. Žuravļovs/J. Gudriķis (Liepāja) – 6. 2. galdiņš: 1. Ģ. Salmiņš – 7 punkti, 2. N. Žuravļovs (Liepāja) – 6, 3. B. Mokrovs (Gulbenes raj.) – 6. 3. galdiņš: 1. A. Kapcāns (Liepāja) – 9,5 punkti, 2. K. Vīksna – 9,5, 3. Kuļins (Daugavpils) – 7,5. 4. galdiņš: 1. V. Plešanovs (Gulbenes raj.) – 10 punkti, 2. A. Puķudārzs (Jūrmala) – 9, 3. E. Smiltenieks – 8.

Kārtējā čempionu maiņa notika A-klasē: par IV čempionāta uzvarētāju kļuva meistarkandidāts Pēteris Šadurskis, kurš jau bija nomainījis amatā korespondencšaha komisijas priekšsēdētāju Č. Priedi.

LPSR IV čempionāta A-klase

Nr.	Dalībnieki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P	V
1	P. Šadurskis	■	1	1	0.5	1	1	0.5	0.5	0.5	0.5	1	1	1	0.5	0.5	10.5	I
2	V. Ivanovs	0	■	1	0.5	0	0.5	1	0	1	0.5	1	1	1	1	1	9.5	II - III
3	J. Ūdris	0	0	■	1	1	0.5	0	1	1	1	1	1	1	1	0	9.5	II - III
4	S. Bakuljins	0.5	0.5	0	■	1	1	0	0.5	0.5	0.5	0.5	1	1	1	1	9	IV
5	E. Smiltenieks	0	1	0	0	■	0.5	0.5	1	1	0.5	1	0.5	1	0.5	1	8.5	V
6	N. Žuravļovs	0	0.5	0.5	0	0.5	■	1	1	0.5	0.5	0.5	0	1	0.5	1	7.7	VI
7	J. Fride	0.5	0	1	1	0.5	0	■	0.5	0.5	0.5	1	0	0	1	0.5	7	VII
8	V. Puļķis	0.5	1	0	0.5	0	0	0.5	■	0.5	0.5	0	1	0.5	0.5	1	6.5	VIII - X
9	A. Punculis	0.5	0	0	0.5	0	0.5	0.5	0.5	■	0.5	1	1	0.5	0.5	0.5	6.5	VIII - X
10	V. Žuravļovs	0.5	0.5	0	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	■	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	6.5	VIII - X
11	I. Eglītis	0	0	0	0.5	0	0.5	0	1	0	0.5	■	0	1	1	1	5.5	XI
12	R. Grants	0	0	0	0	0.5	1	1	0	0	0.5	1	■	0.5	0.5	0	5	XI - XII
13	M. Mickevičs	0	0	0	0	0	0	1	0.5	0.5	0.5	0	0.5	■	1	1	5	XI - XII
14	F. Circenis	0.5	0	0	0	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0	■	1	4.5	XIV
15	I. Gelfmans	0.5	0	1	0	0	0	0.5	0	0.5	0.5	0	1	0	0	■	4	XV

B-klases 1. grupā uzvarēja R. Ritums (Jelgava), 2. grupā – G. Priedītis (Smiltene), 3. grupā – V. Sporišs – (Liepāja).

Bez īpašas kavēšanās sākās kārtējo čempionātu organizēšana. ‘‘Apstiprinātie jaunie sacensību nolikumi neatšķiras no iepriekšējiem, tādēļ sacensību izcīņas noteikumi paliks līdzšinējie. Individuālajā čempionātā var piedalīties šahisti, sākot ar I klasi. Komandas četru cilvēku sastāvā var pieteikt rajoni, republikāniskās pakļautības pilsētas un Rīgas fizikultūras kolektīvi. Pieteikumi iesniedzami līdz 15. septembrim’’²⁴.

Ar G. Priediša uzvaru beidzās sporta biedrības ‘‘Vārpa’’ I čempionāts. Turpmākajos gados ‘‘Vārpas’’ korespondencšahistu aktivitātes ievērojami palielinājās.

‘‘Vārpas’’ I korespondencčempionāts 1963. g. II – 1964. g. 30. VI

Nr	Dalībnieki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	P	V
1	G. Priedītis (Smiltene)	■	0	0.5	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9.5	I
2	Ģ. Salmiņš (Rucava)	1	■	1	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	1	0.5	0.5	1	1	8.5	II
3	A. Silavs (Kuldīga)	0.5	0	■	0.5	0.5	1	1	1	0	0.5	1	1	1	8	III
4	H. Driksna (Talsi)	0	0.5	0.5	■	0.5	0	1	1	0	1	1	1	1	7.5	4.
5	J. Beķeris (Kārsava)	0	0.5	0.5	0.5	■	0.5	0.5	0.5	1	0	1	1	1	7	5. - 6.
6	V. Silkāns (Ludzas raj.)	1	0.5	0	1	0.5	■	1	0.5	0.5	0	0	1	1	7	5. - 6.
7	I. Celms (Valkas raj.)	0	0.5	0	0	0.5	0	■	0.5	1	1	1	1	1	6.5	7. - 8.
8	O. Treijs (Salacgrīva)	0	0.5	0	0	0.5	0.5	0.5	■	0.5	1	1	1	1	6.5	7. - 8.
9	I. Eglītis (Rīga - a. k.)	0	0	1	1	0	0.5	0	0.5	■	1	0	1	1	6	9.
10	E. Smiltenieks (Liepāja)	0	0.5	0.5	0	1	1	0	0	0	■	0.5	1	1	5.5	10.
11	K. Zirnis (Ogres raj.)	0	0.5	0	0	0	1	0	0	1	0.5	■	1	1	5	11.
12	J. Kalējs (Bauskas raj.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	■	1	1	12.
13	R. Zonenbergs (Tukuma raj.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	■	0	izstājās

Mačs pret spēcīgo Ungārijas komandu noslēdzās neizšķirti – 6:6, kas bija atzīstams Latvijas korespondencšahistu panākums.

Turnīra ekvatoram tuvojās komandu turnīrs ‘‘Baltijas jūra – miera jūra’’. Vadībā izvirzījās KPFSR komanda, 56 partijās izcīnot 34 punktus. Pārējās komandas sarindojās šādā secībā: 2. Latvija 35,5 (60), 3. VFR 37 (63), 4. VDR 28,5 (50), 5. Igaunija 23 (43), 6. Dānija 21 (44), 7. Polija 12,5 (30), 8. Lietuva 21 (55), 9. Somija 14,5 (53).

Eiropas kausa izcīņas pusfinālā par I vietu sīva cīņa izvērtās starp Latvijas un Čehoslovākijas komandām, un svarīgs bija pat katrs puspunkts, jo īpaši savstarpējā mačā!

²⁴ ‘‘Šahs’’, 1964., Nr. 16, 21. lpp.

Par iekļūšanu kārtējā PSRS čempionāta finālā cīnījās P. Šadurskis un N. Žuravļovs, bet pasaules čempionāta pusfinālos Latviju pārstāvēja I. Ždanovs un G. Priedītis. I. Asarītis iepriekšējā pasaules čempionāta pusfinālā ar 6,5 punktiem (no 12) izcīnīja 6. vietu. Pieauga to korespondencšahistu skaits, kuri ar atzīstamām sekmēm spēlēja dažādos starptautiskos turnīros.

Turpinājās V čempionāts. A-klasē par republikas čempiona nosaukumu cīnījās 15 dalībnieki, savukārt B-klasē par tiesībām spēlēt VI čempionāta A-klasē – 38 I sporta klases šahisti, lai gan spēli uzsāka 42.

Anglijas (BCCA) II un Latvijas II komandu draudzības mačā pēc izspēlētajām desmit partijām Latvijas komandas pārsvars bija it iespaidīgs – 9,5:0,5. Katrā komandā 30 šahistu un katrs spēlēja ar diviem pretiniekiem pa divām partijām. Latvijas komandas sastāvā I sporta klases šahisti A. Dukurs, Č. Priede, O. Treijs un 27 otrās un trešās sporta klases korespondencšahisti.

Ogres rajona šahistu K. Vītola un E. Birkenfelda organizētajā Ogres rajona kausa izcīņā spēlēja A. Dukurs (Saulkrasti), I. Eglītis (Rīga) un 9 rajona šahisti.

1965. gada 5. decembrī sākās tematisks turnīrs, lai popularizētu seno atklātņi – karaļa gambītu. Turnīra organizators bija A. Dukurs, kura aicinājumam atsaucās viens meistarkandidāts, četri I, četri II un pieci III klases šahisti.

Pielikums

Dr. M. Nīgals (Skrīveri) – A. Polkvojs (Rīga)

1915

Karaļa gambīts

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Zf3 g5 4. Lc4 g4 5.Zc3

Vecs no Mac`Donnела ievests turpinājums, kas ir tikpat labs, kā 5.0–0.

5...d5 6.Zxd5 gxf3 7.Dxf3 Zf6

Uz 7...c6 sekotu 8.Zxf4 Df6 9.c3 ar nenovēršamu uzbrukumu.

8.0–0 Ld6

Labāk bija tūliņ Lc5+ un tad 8...Zg4, bet melnie ir jau tad cīnītos par zaudētu lietu.

9.e5! Lc5+ 10.Kh1 Zg4 11.Dxf4 f5

Melnie zaudē ātri.

12.exf6 Dd6 13.d4 Lb6 14.Dxd6 cxd6 15.f7+ Kf8 16.Zxb6 axb6 17.h3 h5 18. Lf4!

Pēdējie pieci vilcieni tika piesūtīti melniem uz reizi, pēc kam tie padevās (1–0).

(Dr. M. Nīgala piezīmes. ‘‘Stāsti un Romāni, 1939., Nr. 505)

Kā zināms, 1923. – 1924. gadā notika divu partiju mačs starp II Rīgas Šaha biedrību (Fr. Apšenieks, A. Hartmanis, H. Matisons, A. Kannenbergs) un Ventspils Šaha biedrību (V. Vebers, L. Wiewirovskis, O. Tīdemans). Rīgas *matadori*, spēlējot ar baltajiem, izcīnīja vieglu uzvaru, toties otrā partijā skaistu uzvaru guva Ventspils šahisti (skat. Ģ. Salmiņš ‘‘Korespondencšahs Latvijā (1877 - 1944)’’, 62. – 65. lpp.).

Rīga – Ventspils

Neregulāra atklātne

1.c3 e5 2.d3 d5 3.Zf3 Zc6 4.Da4 Ld6 5.e4 Zge7 6. Le2 f5 7.0–0 f4 8.Zbd2 Le6 9.d4 Dd7 10.c4 Zxd4 11.Dxd7+ Lxd7 12.Zxd4 exd4 13.cxd5 0–0 14.Zf3 c5 15.e5 Lb8 16.d6 Zd5 17. Lc4 Lc6 18.b4 b6 19.bxc5, melnie padevās (1–0).

J. Druviņš (Antonopole) – S. Sidjakovs (Rīga)

‘‘Segodņa’’ korespondencturnīra grupa

Dāmas bandinieka atklātne

1.d4 d5 2.Zf3 Zf6 3.e3 e6 4. Ld3 Ld6 5.b3 0–0 6. Lb2 Zc6?

Bija jāspēlē 6...b6, Zbd7, c5 un Lb7.

7.a3 Te8 8.Ze5! Ld7 9.Zd2 Ze7 10.0–0

Balto pozīcija ir ideāla un labāks stāvoklis

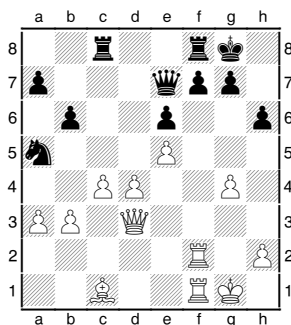
10...b6 11.f4 c5 12.Df3 cxd4 13.exd4 Tc8 14.Tac1 Lc6 15.Dh3 h6? 16.Zdf3

Spēcīgāk tūlītējaisg2-g4.

16... Lxe5 17.fxe5?

Nesaprotami. Kāpēc ne Zxe5 vai dxe5 un tālāk Zd4, f4-f5 ar spēcīgu uzbrukumu?

17...Ze4 18. Lxe4 dxe4 19.Zd2 Zf5 20.c3 e3 21.Zf3 Lxf3 22.Dxf3 Dd7 23.g4 Zh4 24.Dxe3 Tf8 25.Tc2 Zg6 26.c4 Ze7 27.Tcf2 Zc6 28.De4 Za5 29.Dd3 Dc7 30.Lc1 De7

31.Tf6! gxf6 32.Txf6 Dc7 33.Txh6 Tfd8 34.Lg5 f5 35.exf6 Td7 36.Dg6+, (1–0).

Druviņš lieliski veica uzbrukumu. Partija lieku reizi demonstrēja, cik bīstami ir zaudēt tempus atklātnē.

Eljaševičs (Rīga) – S. Sidjakovs (Rīga)

“Segodņa” korespondencturnīra grupa
Skotu atklātne

1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.d4 exd4 4.Lc4 Lc5 5.0–0 d6 6.Lb5 Lg4 7.Dd3 Lxf3 8.Lxc6+ bxc6 9.Dxf3 Ze7 10.Lg5 0–0 11.a3 Dd7 12.Lxe7 Dxe7 13.Zd2 Lb6 14.Dd3 c5 15.Tae1 a5 16.a4 Tfe8 17.f4 f6 18.Zc4 Kh8

Draudēja 19. Zxb6 un 20. Db3+.

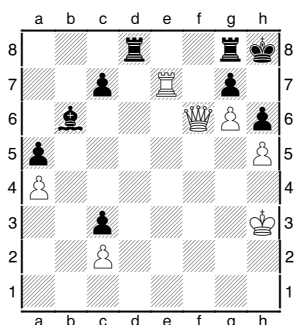
19.e5 fxe5 20.fxe5 dxe5 21.Zxe5 Dxe5 22.Txe5 Txe5

Melno rīcībā jau nebija cita apmierinoša gājiena.

23.Df3 Tee8 24.g4 h6 25.Kg2 Tad8 26.h4 Td6 27.g5 c4 28.Df7 Ted8 29.g6 Tg8 30.h5 c3 31.Te1

Draud 32. Dxc8+ un 33. Te8#.

31...Tdd8 32.bxc3 dxc3 33.Te7 Td2+ 34.Kh3 Tdd8 35.Df6

Draud Txg7 un Dxd8+. Dāma ir tabu.

35...Tb8 36.Dxc3 c5 37.De3

Draud 38. Dxc6+.

37...Tgf8 38.De5!, (1-0)

Ja 38... Tg8, tad 39.Txg7! Txg7 40.Dxb8+ Tg8 41.De5+ Tg7 42.De8+ Tg8 43.Df7 Tg7 44.Df8+ Tg8 45.Dxc6#.

Eljaševiča piezīmes. Partneru apdomas laiki: J. Druviņam – 101 diena, Eljaševičam - 112, Sidjakovam – 120 un 141.

(“Segodņa”, 1929. gada 19. decembrī).

J. Tontegode (Kuldīga) – R. Skuja (Alūksne)

1936

Krievu aizsardzība

1.e4 e5 2.Zf3 Zf6 3.d4 Zxe4 4.Ld3 d5 5.Zxe5 c5

Interessants jauninājums. Vai tas šai vietā – liels jautājums. Kā no šīs partijas redzams, melnie atklātnē ņem virsroku, jo baltiem tikai ar pūlēm izdodas pārvarēt vilcienu c7-c5.

6.0–0 Zc6 7.Lb5

Te baltie varēja stāvokli vienkāršot, spēlējot 7.Lxe4 dxe4 8.Zxc6 bxc6 9.dxc5 La6! 10.Te1 Dxd1 11.Txd1 Lxc5, bet Tontegode nav tas vīrs, kurš izvairās no sarežģījumiem.

7...Db6 8.Lxc6+ bxc6 9.c3

Labāks šķiet 9.f3 Zf6 10.dxc5 Lxc5+ 11.Kh1 utt. Pēc teksta vilciena baltie dabū uz “d”-līnijas izolēto bandinieku, kurš šinī gadījumā diezgan liels ļaunums.

9...cxd4 10.cxd4 Le6!

Labi pārdomāts! Uz diagonāles a6-f1 laidnim nebūtu nākotne.

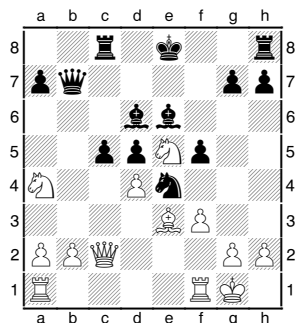
11.Zc3 f5!

Lamatas! Ja tagad 12.Zxe4 dxe4! 13.Dh5+ g6 14.Zxg6 Lf7 15.Dxf5 Lxg6 16.De5+ Kf7 17.Dxh8 Te8 ar sekojošu 18...Lg7 – krīt dāma.

12.Za4 Db7 13.Dc2 Tc8 14.Le3 Ld6 15.f3

Pareizi būtu 15.Zd3 Dc7 16.g3, kaut arī tad melno stāvoklis labāks. Teksta vilciens tikai pierāda balto lielo uzbrukuma gribu, kas šoreiz nav visai pardomāts.

15...c5!!

Pārsteigums! Šis gājiens, ar kuru melnie iegūst pārsvaru centrā, nevarētu notikt, ja baltie būtu gājuši 15. Ze5-d3.

16.Dd1

Vienīgais un labākais.

16...Zf6 17.b3 0-0 18.Zxc5 Txc5 19.dxc5 Lxe5 20.Tc1 Td8! 21.f4

Labāks bija 21.Ld4. Teksta gājiens gan kavē d5 uz priekšu virzīšanos un sedz diagonāli b8-h2, bet pavājina punktu e4, kurš tagad pāriet melno rīcībā.

21...Lc7 22.Ld4 Ze4! 23.a3 Lf7 24.b4 h5 25.Dc2 Db8 26.g3 h4 27.Kg2 g5 28.fxg5 Lg6 29.gxh4 Lxh2 30.Dd3 Le5 31.Lxe5

Dāmas iebrukums uz a6 paliktu bez sekmēm, jo sekotu 31...Lf7 32.g6 Lxd4 33.gxf7+ Kxf7 34.Txf5+ Lf6 ar draudu Dg3+ un Tg8, un spēcīgu uzbrukumu.

31...Dxe5 32.c6 f4 33.Tc2 Lf5 34.De2 d4 35.Tc5 Td5 36.Tfc1 Lh3+ 37.Kg1 Zxc5 38.Dxe5 Txe5 39.bxc5 d3 40.Td1 Lf5, un melnie uzvarēja (0-1).

(R. Skujas piezīmes. "Stāsti un Romāni", 1936., Nr. 327).

R. Skuja (Alūksne) – Dr. M. Nīgals (Aizkraukle)

6. 01. – 26. 08. 1939

Skandināvu aizsardzība

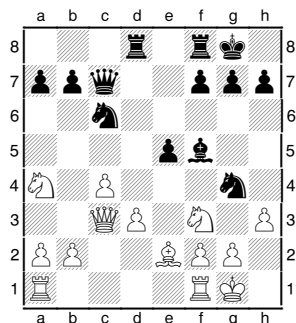
1.e4 d5 2.exd5 Zf6 3.c4

Šī partija lieku reizi pierāda, ka sargāt bandiniekus tik agrā partijas stadijā nav ieteicams.

3...c6 4.dxc6 Zxc6 5.Zf3 e5 6.d3 Lf5 7.Le2 Lb4+ 8.Ld2 Lxd2+ 9.Dxd2 0-0 10.0-0 Db6 11.Zc3 Tad8 12.Za4

Balto stāvoklis jau ir slikts, daudz sliktāks nekā tas izskatās.

12...Dc7 13.Dc3 Zg4! 14.h3

Pēc šī vilciens baltie ātri zaudē. Pēc Nīgala kunga domām vienīgais vilciens, kas vēl partiju glābtu ir 14. g3, bet arī tam ir savas ēnas puses.

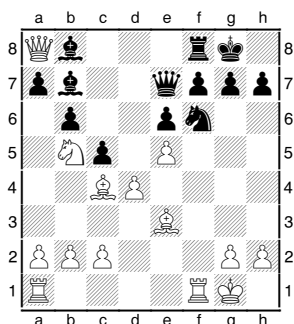
14...Zd4 15.Tfel

Ja 15.Zxd4, tad exd4, un krīt dāma.

15...Zxe2+ 16.Txe2 Txd3 17.Db4 e4! 18.hxg4 exf3 19.Tee1 Df4 20.gxf3 Txf3, baltie padevās (0-1). No melnajiem spēcīgi un labi izvesta partija.

J. Zemītis (Aizkraukle) – J. Laipeniņš (Rucava)
 Spēlēta žurnāla "Aizsargs" korespondencturnīrā 1938. – 1940. gadā
 Skandināvu aizsardzība

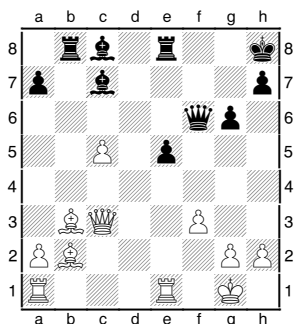
**1.e4 d5 2.exd5 Dxd5 3.Zc3 Dd8 4.Lc4 Zf6 5.Zf3 e6 6.0–0 Le7 7.d4 0–0 8.Ze5 Zbd7 9.f4 c5 10.Le3 b6?
 11.Zc6! De8 12.Df3 Ld6 13.Zb5 Lb8 14.Ze7+ Dxe7 15.Dxa8 Ze5 16.fxe5 Lb7**

**17.exf6 gxf6 18.Dxb7 Dxb7 19.Txf6 cxd4 20.Lh6 Td8 21.Taf1 De7 22.Lxe6 fxe6 23.Tf8+ Txf8
 24.Txf8+ Dxf8 25.Lxf8 Kxf8 26.Zxd4 Le5 27.c3 Lxd4+ 28.cxd4 Ke7 29.Kf2 Kd6 30.Ke3 Kd5 31.g4
 a6 32.h4 b5 33.h5 e5 34.dxe5 Kxe5 35.g5 Kf5 36.g6 hxg6 37.hxg6 Kxg6 38.Kd4 Kf5 39.Kc5 Ke5
 40.Kb6 b4 41.Kxa6 b3 42.axb3, melnie padevās (1–0).**

F. Vedīgs (Kuldīga) – J. Bērziņš (Sigulda)
 Spēlēta 1938. – 1940. gadā
 Slāvu aizsardzība

**1.d4 d5 2.c4 e6 3.Zc3 Zf6 4.Zf3 c6 5.e3 Zbd7 6.Ld3 Ld6 7.e4 dxe4 8.Zxe4 Zxe4 9.Lxe4 e5 10.0–0 0–0
 11.Dd3 g6 12.Td1 exd4**
 Ja 12...f5, tad 13.dxe5 fxe4 14.Dxd6 exf3 15.e6!
**13.Dxd4 Lc5 14.Dc3 f6 (14...Df6!) 15.b4! Lb6 16.Lb2 De7 17.Te1 Dg7 18.c5! Lc7 19.b5 Ze5
 (19...cxb5 20.c6! Le5 21.Db3+) 20.Zxe5 fxe5 21.bxc6 bxc6 22.Lxc6 Tb8 23.Ld5+ Kh8 24.Lb3 Df6
 25.f3 Te8**

26.Tad1 Kg7 27.f4! Le6 (27...Dxf4 28.Tf1) 28.fxe5 De7 29.Td6! Txb3 30.axb3, melnie padevās (1–0).
 ("Stāsti un Romāni", 1940., Nr. 537).

Rīga – Staļingrada
 1951 – 1952
 Vecindiešu aizsardzība

**1.d4 Zf6 2.c4 g6 3.Zc3 Lg7 4.e4 0–0 5.Zf3 d6 6.h3 e5 7.Le3 exd4 8.Zxd4 Te8 9.Ld3 Zc6 10.Zxc6 bxc6
 11.0–0 Zd7 12.Dc2 Ze5 13.Le2 c5 14.Tad1 Ld7 15.Dd2 Le6 16.b3 Zc6 17.Zd5 Zd4**
 Melnie ieņēmuši pagaidām punktu d4.
18.Ld3

Neļaujot nomainīt baltlauciņu laidni, līdz ar to kavē uzrāvienu f5.

18...a5

Ar šo gājienu iezīmējas melno stratēģiskais plāns – uzraujot ar tālāko a5 – a4 balto bandinieku ķēdi atvērt sev a - līniju un novājināt punktu b3.

19.Lg5

Provocējot f7 – f6, noslēdzot melo laidņa iedarbību pa diagonāli a1 - h8.

19...f6 20.Le3 Db8

Melnie pastiprina spiedienu b- līnijā.

21.Tfe1 Zc6

Nederēja a5 – a4 dēļ 22.b4.

22.Zc3

Nepieļaujot a5 – a4.

22...Zd4

Melnie draud ar 23...Lxh3 24. gxh3 Zf3+, jo uz 24.Lxd4 seko cxd4 ar tempu uzbrūkot zirdziņam.

23.Zd5

Likvidējot augstāk minēto draudu.

23...Zc6

Draudot atkal ar a5 – a4.

24.Zc3

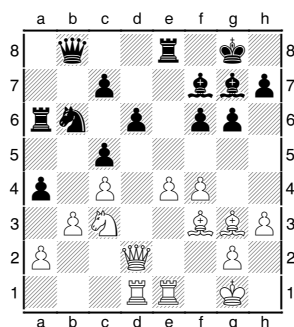
Ja melnie tagad atkal spēlētu 24...Zd4, tad baltiem būtu jāizšķirās vai ar 25.Zd5 izdarīt "klusu" neizšķirtas piedāvājumu, jeb spēlējot 25.Ze2, pārvērst spēli citā gultnē.

24...Ze7

Cenšoties tomēr panākt uzrāvienu a5 – a4, melnie pieļauj pretspēli centrā.

25.f4 Lf7 26.Le2 Zc8 27.Lf3 Ta6 28.Lf2 Zb6 29.Lg3 a4

Melnie it kā pirmie panākuši savu, bet seko:

30.e5! axb3 31.axb3 fxe5 32.fxe5 Zd7

Sist uz e5 melniem nav izdevīgi, jo viņi paliek ar sadragātu bandinieku formāciju, un pēc talākā manevra Zc3 – e4 ar draudiem Zxc5 un Zg5 melno stāvoklis ir jau kritisks.

33.exd6 cxd6 34.Zb5

Vienlaicīgi aizsedzot savu vājo bandinieku "b3", baltie pastiprina spiedienu pret melno pozīcijas vājuma punktu d6. Kļūst jau jūtams, ka balto uzbrukums centrā ir bijis spēcīgāks nekā melno uzrāviens flangā.

34...Txe1+

Melnie cenšas atvieglot savu stāvokli ar nomaīņu, jo uz tūlītēju Le5 sekotu 35.Lxe5 Zxe5 36.Ld5 ar ļoti nepatīkamu spiedienu uz f7, piemēram, pēc 37.Tf1.

35.Txe1

Dāmai jāpaliek uz d – līnijas, lai pēc tālākā Ld5 varētu pēc eventuālās nomaīņas sist ar dāmu.

35...Le5 36.Lxe5 Zxe5 37.Ld5 Kg7

Uz Lxd5 un 38.Dxd5+ Kg7 sekotu 39.De6 ar draudu Txe5, pret ko melnajiem nav pietiekošas aizsardzības.

38.Lxf7 Zxf7 39.Dc3+

Neko nedeļa Te7, jo seko vienkārši Kf8.

39...Kg8?

Vajadzēja tomēr izšķirties par 39...Ze5, jo galotnē pēc 40.Zxd6 Dxd6 41.Dxe5+ Dxe5 42.Txe5 melnajiem būtu zināmas izredzes uz neizšķirtu.

40.Df6

Draud 41.Te7 – iespējams bija arī ar 40.Zc7 pēc 40...Ta8 41.Zxa8 tūlī iegūt kvalitāti, bet 40. Df6 ir vēl spēcīgāk. Vēl sekoja:

40...Df8 41.Zc7, un melnie padevās (1–0).

Stalīngrada – Rīga Spāņu atklātne

1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Lb5 a6 4.La4 Zf6 5.0–0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 0–0 8.c3 d6 9.h3 Za5 10.Lc2 c5 11.d4 Dc7 12.Zbd2 Ld7 13.Zf1 Zc4 14.Zg3 Tfc8 15.dxe5 dxe5 16.Zf5 Lf8 17.Zh2 Zd6 18.Zxd6 Lxd6 19.Zf1 Le6 20.Df3 Lf8 21.Td1 Zd7 22.Ze3 Td8 23.a4 Dc6 24.Zd5 c4 25.Dg3 Kh8 26.h4 f6 27.h5 h6 28.Dg6 Lg8 29.Le3 Zc5 30.Td2 Lh7 31.axb5 axb5 32.Txa8 Txa8 33.Dg4 Td8 34.Dh4 Ze6 35.b4 cxb3 36.LxL3 Zc5 37.Zb4 Dc8 38.Txd8 Dxd8 39.Lxc5 Lxc5 40.Dg4 Df8 41.Ld5 f5 42.exf5 Lxf5 43.De2 Lg4. Neizšķirta (1/2 – 1/2).

(”Šaha turnīri un mači”, 1952., Nr. 5 – 6)

Nākamās divas partijas spēlētas žurnāla ”Šahmati v SSSR” rīkotajos korespondencturnīros piecdesmito gadu pirmajā pusē.

Tihonovs (Kaļiņingradas apg.) – I. Ždanovs (Gaujiena) Vecindiešu aizsardzība

1.d4 Zf6 2.c4 g6 3.Zc3 Lg7 4.g3 0–0 5.Lg2 d6 6.Zf3 Zbd7 7.0–0 e5 8.e4

Izveidojies vecindiešu aizsardzības klasiskais stāvoklis, kas pēdējā laikā ļoti bieži sastopams padomju meistarū partijās.

8...c6 9.h3 Te8 10.Te1 exd4 11.Zxd4 Zc5 12.Lg5?

Nepareizs balto manevrs, jo melno pozīcijā izsauktais vājinājums (h7 – h6) nav būtisks – baltie to nespēj izmantot, bet zaudē tikai laiku. Labāk bija 12.Dc2! ar tālāku 13.Tad1, jo melniem diezgan bīstami pieņemt bandinieka upuri ar 12...Zfxe4 13.Zxe4 Lxd4 14.Lg5 Dd7 15.Zf6+ Lxf6 16.Lxf6, un melno karaļspārns jūtami novājināts.

12...h6 13.Lc1 a5 14.b3 Db6 15.Lb2 a4 16.Tb1 h5

Melnie jau pārņem iniciatīvu.

17.Kh2 Ld7 18.La1 axb3 19.axb3 h4! 20.b4

Pēc 20.gxh4 Zh5! balto karaļspārns būtu grūti aizsargājams, tādēļ baltie uzsāk pretuzbrukumu dāmas spārnā.

20...Ze6 21.c5 dxc5 22.Zxe6 Lxe6 23.Za4 Dc7 24.Zxc5 hxg3+ 25.fxg3 Zh5 26.Df3 Txa1 27.Txa1 Le5!!

Melnie nesteidzas ar materiāla atgūšanu – tie koncentrē spēkus pret galveno vājumu balto pozīcijā – lauciņu ”g3”.

28.Teb1

Nelīdžēja arī citi gājieni, piemēram, 28.Zxe6 Txe6 29.Ta8+ Kg7 30.Td1 Lxg3+ 31.Kh1 Le5 32.Tdd8 Zg3+ 33.Kg1 Db6+ 34.Kh2 Zxe4+ 35.Kh1 Zf2+ 36.Kg1 Zxh3+ ar melno uzvaru.

28...Zxg3 29.Zd3 Zxe4+, un Tihonovs padevās (0–1).

Varēja sekot 30.Kh1 Zd2, bet pēc kvalitātes atgūšanas melno 2 bandinieku pārsvars izšķirējs.

(Z. Pigita piezīmes. ”Fiziskā Kultūra”, 1954., Nr. 11)

Sekojošo miniatūru Z. Pigits nodēvējis par *interesantu humoresku*.

H. Purnis (Ikšķīle) – Stacenko (Stavropoles apg.) Skandināvu atklātne

1.e4 d5 2.exd5 Dxd5 3.Zc3 Da5 4.d4 e5 5.dxe5 Dxe5+ 6.Le2 Lb4 7.Ld2 Lg4 8.f4 De6 9.Zb5 Lxd2+ 10.Dxd2 Za6 11.0–0–0 Lxe2 12.Zxe2 Ze7 13.Zed4 Dxa2?

Melno mantkārība drīz tiek pienācīgi atspēkota:

14.Zb3, un Stacenko padevās (1–0).

Kuriozs beigu stāvoklis! Baltie draud 15.Dd7+ Kf8 16.Dd8+! ar sekojošu matu. Lai draudu novērstu, melnajiem jāturpina, piemēram, 14...0-0, uz ko seko 15. Zc3! un "mats" melno dāmai.

A. Stradalovs (Daugavpils) – V. Čarušins
"Šahmati v SSSR" turnīrs Nr. 222, 1954 – 1955
Holandiešu aizsardzība

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Zc3 c6 4.Zf3 f5 5.Lf4 Zf6 6.e3 Lb4

Laidņa "izlēciens" uz b4 mazefektīvs. Labāk 6...Le7

7.Ld3 Zbd7

Melnie atklātņi spēlē neprecīzi. Pēc teksta gājiena baltie ar 8.cxd5 iegūtu lielu pozicionālu pārsvaru, piemēram, 8...Zxd5 9.Db3 vai 8...cxd5 9.0-0 ar nepatīkamu draudu 10.Zb5. Bija jāspēlē 7...0-0.

8.0-0 0-0 9.Db3 Le7 10.Ze5

Vēl nebija par vēlu 10.cxd5, jo melnajiem nav atbildes 10...exd5. Pēc teksta gājiena baltie saglabā tikai brīvāku spēli.

10...Zxe5 11.Lxe5 Ze4 12.cxd5

Ar 12.Tad1 baltie saglabātu labāku pozīciju. Tā vietā viņi uzsāk neskaidrus sarežģījumus.

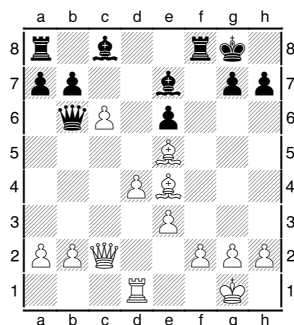
12...Zd2 13.Da4 Zxf1 14.dxc6 Zd2 15.Td1 Ze4

Cenšoties saglabāt materiālo pārsvaru, melnie nonāk pozīcijā, kurā tiem, neskatoties uz lieku torni, jācīnās par izlīdzinājumu. Bija jāspēlē 15...Ld6!, piemēram, 16.Txd2 Lxe5 17.dxe5 Db6 18.cxb7 Lxb7 vai 16.Lxd6 Dxd6 17.cxb7 Lxb7, un abos gadījumos – melniem pārsvars.

16.Zxe4 fxe4 17.Lxe4 Db6

Melnajiem lieks tornis, bet ir grūti aizsargāties no pretinieka kombinacionāliem draudiem abos flangos. Daudzos variantos baltie atgūst figūru, saglabājot trīs bandiniekus par kvalitāti, piemēram, 17...Ld6 18.cxb7 Lxb7 19.Lxb7 Tb8 20.Lxd6 Dxd6 21.Lf3 ar labākām izredzēm.

18.Dc2

18...h6?

Melnie nepamana kombināciju, kura ved pie drīzas sagrāves. Tiesa, to pozīcija jau ir smaga [...], un tikai ar 18...Tf5! melnie varēja cerēt uz sekmīgāku aizsardzību. Spēlējot 19.cxb7 Lxb7 20.Lxf5 exf5 21.Dxf5, baltie iegūtu četrus bandiniekus pret figūru, saglabājot pārsvaru.

19.Lh7+ Kh8 20.Lxg7+!

"Mazā" kombinācija, kas forsē matu.

20...Kxg7 21.Dg6+ Kh8 22.Lg8! Melnie padevās (1-0).

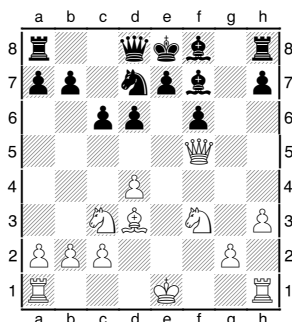
Asprātīgi izvestais balto uzbrukums pelna atzinību!

(Lielmeistara P. Keresa piezīmes. "Šahmati v SSSR", 1955., Nr. 3)

L. Straupmanis (Ventspils) – J. Ivanovs

Turnīrs Nr. 253

1953 – 1954

12.Zg5 fxe5

Nebija obligāti pieņemt šo upuri. Bija jāspēlē 12...e6. Tad baltie varēja vai nu atgūt bandinieku: 13.Zxf7 exf5 14.Zxd8 Txd8 15.Lxf5, vai pēc 13.Zxe6 De7 14.d5 cxd5 15.Zxd5 Dxe6+ 16.Dxe6+ Lxe6 17.Zc7+ Ke7 18.Zxa8 Kd8 pāriet galotnē ar labām izredzēm uzvarēt.

13.0–0 Zf6 14.Tae1 e6

Ja 14...Lg7, tad 15.Ze4 ar spēcīgu uzbrukumu.

15.Lc4

Melnie jau piekrīt atdot figūru, bet baltie atsakās, jo pēc 15.Dxf6 Dxf6 16.Txf6 Lg7 jau uzvar melnie.

15...Le7 16.Lxe6 Lxe6 17.Dxe6 Tf8 18.Txf6 Txf6 19.Dxf6 Kd7 20.De6+ Ke8 21.Ze4. Melnie padevās (1–0).

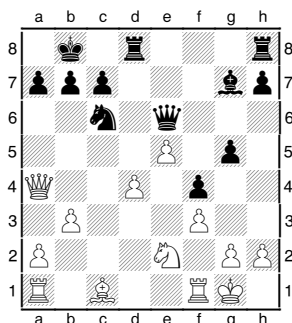
(V. Ņevska piezīmes. "Šahmati v SSSR", 1954., Nr.11)

I. Adienis – L. Liepiņš

1954

Latviešu gambīts

1.e4 e5 2.Zf3 f5 3.Zxe5 Df6 4.d4 Zc6 5.Zxc6 dxc6 6.e5 Df7 7.Zc3 Le6 8.Ld3 f4 9.0–0 0–0–0 10.Ze2 g5 11.f3 c5 12.c3 Lg7 13.Da4 Kb8 14.Lc2 cxd4 15.cxd4 Ze7 16.Lb3 Zc6 17.Lxe6 Dxe6 18.b3

18...Zxd4! 19.Zxd4 Dxe5 20.Zc6+ bxc6 21.Tb1 Dc5+ 22.Kh1 Db5 23.Dc4 Td4 24.Lb2 Txc4 25.bxc4 Dxb2 26.Txb2+ Lxb2 27.Tb1 Ka8 28.Txb2 Tb8 29.Txb8+ Kxb8 30.g3 fxe3 31.hxe3 Kc8 32.Kg2 Kd7 33.Kh3 h5 34.g4 h4 35.f4 gxf4 36.Kxh4 Ke6 (0–1).

Partija spēlēta kādā korespondencturnīrā?

N. Žuravļovs (Liepāja) – I. Morozovs (Malaja Masloveca)

"Šahmati v SSSR" korespondencturnīrs, 1955

Slāvu gambīts

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Zc3 c6 4.e4 dxe4 5.Zxe4 Lb4+ 6.Ld2 Dxd4

Pretinieki nospēlējuši t. s. Slāvu gambītu, kurā baltie upurē bandinieku, lai ātrāk attīstītu savas figūras.

7.Lxb4 Dxe4+ 8.Le2 Za6

Riskanti ņemt bandinieku 8...Dxg2 9.Lf3 Dg6 10.Ze2 f6 11.Dd6 Df7 12.0-0-0 ar ļoti stipru uzbrukumu.

9.Ld6

Šī pozīcija jau vairākārt sastapta meistarū partijās.

9...e5

Melno izvēlētais plāns ļoti gauss. Slikti ir arī 9...Dxg2 10.Dd2 Ld7 11.0-0-0! De4 12.Le7! utt. Pareiza aizsardzība būtu 9...b6 ar sekojošu Lb7 un 0-0-0

10.Zf3 f6 11.0-0 c5 12.Zxe5!

Upurējot figūru, baltie sagrauj melno pozīciju un sāk izšķirošu uzbrukumu melno karalim.

12...Ze7

Pieņemt upuri būtu bīstami: 13.Lh5+ g6 14.Te1 ar graužošu uzbrukumu, bet arī teksta gājiens neglābj melnos.

13.Da4+! Kf8

Ja 13...Zc6, tad 14.Lf3 ar uzvaru, bet ja 13...Kd8, tad 14.Zf7#.

14.Lh5! Le6

Draudēja 15.De8#. Ja 14...g6, tad 15.Tfe1 Dh4 16.Zxg6+ hxg6 17.Txe7! ar uzvaru.

15.Tfe1 Dh4 16.Zd7+ Lxd7 17.Txe7! Dxb5 18.Dxd7. Melnie padevās (1-0), jo pret matu nav aizsardzības.

(N. Žuravļova piezīmes. "Komunists", 1955. g. 17. VIII)

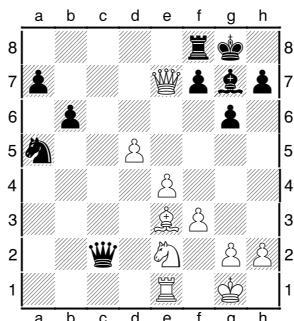
J. Estrins (Maskava) – I. Ždanovs (Cesvaine)

PSRS IV korespondencšaha fināls

1958

Grīnfelda aizsardzība

1.d4 Zf6 2.c4 g6 3.Zc3 d5 4.cxd5 Zxd5 5.e4 Zxc3 6.bxc3 Lg7 7.Lc4 c5 8.Ze2 0-0 9.0-0 cxd4 10.cxd4 Zc6 11.Le3 Lg4 12.f3 Za5 13.Ld3 Le6 14.Tc1 Lxa2 15.d5 Lb3 16.De1 La4 17.Db4 Ld7 18.Tfd1 b6 19.La6 Lc8 20.Lxc8 Txc8 21.Txc8 Dxc8 22.Dxe7 Dc2! 23.Te1

23...Zc4 24.Lf2 Zb2 25.d6 Zd3 26.Tf1 Dxe2 27.d7 Zxf2 28.d8D Zd3!

Draud noslāpējošais mats: 29...De3+ utt.

29.h4 Txd8 Baltie padevās (0-1).

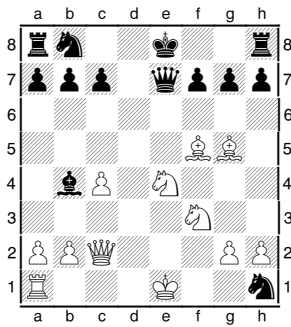
G. Priedītis (Smiltene) – J. Ulpe (Rīga)

LPSR I korespondencšaha čempionāts

1958 – 1959

Fareoviča gambīts

1.d4 Zf6 2.c4 e5 3.dxe5 Ze4 4.Dc2 d5 5.exd6 Lf5 6.Zc3 Zxd6 7.e4 Zxe4 8.Ld3 Zxf2 9.Lxf5 Zxh1 10.Zf3 Lc5 11.Ze4 De7 12.Lg5 Lb4+

13.Ke2 f6 14.Le3 Zc6 15.Td1 Td8 16.c5 g6 17.Txd8+ Zxd8 18.Lc8 0-0 19.Dc4+ Kh8 20.a3 Te8 21.Kd3 Le1 22.c6 Zxc6 23.Lxb7 Za5 24.Da6 Zxb7 25.Dxb7 Zf2+ 26.Lxf2 Lxf2 27.Dc6 Kg7 28.Zxf2 De2+ 29.Kd4 Dxf2+ 30.Kd5 Td8+ 31.Ke4 f5+, un baltie padevās (0-1).

("Šahs", 1959., Nr. 8, 28. lpp.)

I. Ždanovs (Cesvaine) – P. Krjukovs
PSRS IV korespondencšaha čempionāta fināls
Slāvu aizsardzība

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Zf3 Zf6 4.Zc3 e6 5.e3 Zbd7 6.Dc2

Šī gājiena nolūks izvairīties no Merānas aizsardzības, kuras daudzie, sīki izpētītie un sarežģītie varianti man bija maz pazīstami.

6...Ld6 7.Ld2 0-0 8.0-0-0 c5

Pretējās rokādes norāda, ka abi partneri noskaņoti agresīvi. Ar savu pēdējo gājienu melnie gan stipri novājina punktu d5, toties pirmie iesāk aktīvas operācijas pret pretinieka rokādes pozīciju.

9.cxd5 exd5

Šis stāvoklis pazīstams kopš 1953. gadā spēlētā Botviņņika – Taimanova mača par PSRS čempiona nosaukumu. Mača 1. partijā Taimanovs šeit turpināja 10.Kb1. Piezīmēs pie šīs partijas Botviņņiks norādīja, ka gājiens Kb1 pārāk pasīvs un ieteica tā vietā spēlēt Le1, radot draudus bandiniekam d5 un piespiežot melnos noskaidrot stāvokli centrā. Tālāk pasaules čempions norādīja, ka uz 10...c4 varētu sekot 11.g4 ar asu un sarežģītu spēli. Nolēmu šai partijā pārbaudīt Botviņņika rekomendēto variantu un ... jau nākošajā gājienā piedzīvoju nepatīkamu pārsteigumu.

10.Le1 c4 11.g4 Zxg4!?

Ar šo gājienam nepavisam nebiju rēķinājies, jo tas nemaz neatbilst vecajai labajai teorijai. Melnie atdod centrālo bandinieku un atklāj līniju pret savu rokādes pozīciju.

12.Zxd5 b5

Noskaidrojās melno plāns: bandinieku uzbrukums balto karalim. Baltajiem savukārt grūtāk organizēt figūru uzbrukumu karaļa spārnā, jo balto figūras nav novietotas diez cik izdevīgi. Sevišķi abi balto laidņi pirmajā līnijā traucē figūru sadarbību. Uzbrukumu pa "g" līniju melnie vienkārši atvair, spēlējot g6 vajadzīgajā momentā. Negaidītais melno 11. gājiens mani, kā saka, izsita no sliedēm, jo liekas, ka melno izredzes dāmas spārnā ir reālākas. Tomēr nekas cits neatliek, kā mēģināt izmantot vaļējo līniju.

13.De4 Zb6 14.Zxb6 Dxb6 15.Tg1

Pēc 15.Dxa8 Lb7 16.Dxf8+ Kxf8 baltajiem būtu par dāmu 2 torņi, kam kopā ar "d" brīvbandinieku vajadzētu nodrošināt baltajiem labas izredzes. Tomēr balto figūras grūti aktivizēt. Analizējot šo stāvokli, atzinu, ka melno dāma šeit spēcīgāka par balto torņiem, tādēļ nolēmu paturēt dāmu.

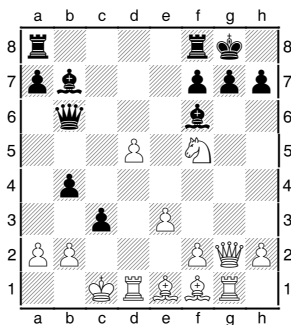
15...Zh6

Atkal negaidīts gājiens. Melnie cenšas nodrošināt savam laidnim diagonāli b1 – h7, līdz ar to radot tiešus draudus balto karalim. Sekojošā balto manevra nolūks aizvilināt Lc8 uz mazāk bīstamo diagonāli a8 – h1.

16.Dh4 Zf5 17.Dg5 Le7 18.Dg2 Lb7 19.d5

Šeit gaidīju gājienu 19...g6. Pēc 20.e4 Zd6 21.Ze5 ar sekojošu f4 izveidotos sarežģīta un abpusēji asa spēle. Mans pretinieks negaidīti izšķīrās par figūras upuri.

19...b4!/? 20.Zd4 Lf6 21.Zxf5 c3

Stāvoklis maksimāli sarežģījies. Kā balto, tā melno karaļa stāvoklis ļoti nedrošs, un aizsardzībai nevienam no pretiniekiem vairs nav laika. Balto materiālam pārsvaram pašlaik nav nekādas nozīmes, viss atkarīgs no tā, kura uzbrukums izrādīsies spēcīgāks.

22.Zxg7 cxb2+??

Pēc četriem gājieniem izrādīsies, ka šis turpinājums ir izšķiroša kļūda. Vajadzēja nekavējoties spēlēt 22...Kh8.

23.Kb1 Kh8 24.Ld3

Izrādās, ka melnie gan laimīgi tikuši galā ar balto draudiem "g" līnijā, tomēr radies jauns, šoreiz nesedzams vājums – punkts h7, pret kuru nekavējoties vēršas balto uzbrukums.

24...Tg8 25.De4 Txxg7 26.Txxg7 Kxxg7 27.Lxb4. Ja 22. gājienā melnie nebūtu spēlējuši cxb2+, tad šis gājieni nebūtu iespējams un melno karalim paliktu lauciņš f8. Tagad turpretī mats vai smagi materiāla zaudējumi nav novēršami, un melnie bija spiesti padoties (1–0).

(I. Ždanova piezīmes. "Šahs", 1959., Nr. 9, 19. - 20. lpp.)

Nākamās 4 partijas spēlētas I korespondencšaha čempionātā.

J. Ulpe (Rīga) – Č. Priede (Rīga)

A – klase

1958 - 1959

Laidņa atklātne

1.e4 e5 2.Lc4 Zf6 3.d4 exd4 4.Zf3 Zxe4 5.Dxd4 Zf6 6.Lg5 Le7 7.Zc3 c6 8.0–0–0 d5 9.The1 Le6

Ja 9...dxc4, tad 10.Lxf6 gxf6 11.Dxf6

10.Ld3 Zbd7

Tik tālu variants atrodams Pahmana grāmatā "Modernā šaha teorija". Autors lakoniski konstatē "melno stāvoklis labāks". Partijā melnie pēc dažiem (trīs!) gājieniem nokļuva zaudētā stāvoklī.

11.Dh4 Dc7 12.Zd4 Zf8? 13.f4 Ze4 14.Zxe4 dxe4 15.Lxe4 f6 16.Zxe6 Zxe6 17.Lg6+ Kf8 18.Txe6 fxxg5 19.fxxg5 Kg8 20.Txe7, un melnie padevās (1–0).

Šo veco, diezgan aprūsējušo ieroci no sava atklātņu muzeja izvilka un sekmīgi pielietoja Ulpe. Četrās partijās viņam ar baltajiem izdevās iegūt 3 punktus (2 uzvaras un 2 neizšķirtas), kas, protams, ir diezgan iespaidīgs rezultāts.

(I. Ždanova piezīmes. "Šahs", 1959., Nr. 12, 23. lpp.)

V. Benužs (Jēkabpils) – M. Zaklauskis (Rīga)

B – klase

1958 – 1959

Divzirdziņu atklātne

1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Lc4 Zf6 4.Zg5 d5 5.exd5 Zd4 6.c3 b5

Gribot negribot jāatgriežas atkal pie Pahmana, kas ar savu grāmatu sajaucis galvu ne vienam vien turnīra dalībniekam. Tieši šādā redakcijā Pahmans melno pēdējo gājieni apzīmē ar izsaucēju, turpretī dažas lappuses agrāk variantā 1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Lc4 Zf6 4.Zg5 d5 5.exd5 b5 6.Lf1 Zd4, kas noved pie pilnīgi tā paša stāvokļa, gājieni 5...b5 apzīmē ar jautātāju. Teci nu tu, cilvēk, gudrs, vai šis gājieni ir labs vai slikts! [..]

Partijā tālāk notika:

7.Lf1 h6

Labāk 7...Zxd5

8.cxd4 hgx5 9.dxe5 Zxd5 10.Lxb5+ Ld7 11.Lxd7+ Dxd7 12.d4 Lb4+ 13.Ld2 Lxd2+ 14.Dxd2?

Bija jāspēlē 14.Zxd2 Zf4 15.Df3 un baltajiem ir labas izredzes sekmīgi aizstāvēties. Pēc kļūdainā teksta gājiena melno uzbrukums kļūst neatvairāms.

14...Zf4 15.g3 Dc6 16.d5 Zxd5 17.0–0 0–0–0 18.Dxg5 Txx2

Glīta, kaut arī acīmredzama kombinācija.

19.Kxx2 Th8+ 20.Kg1 Zf4. Melnie pieliek punktu (0–1).

(I. Ždanova piezīmes. "Šahs", 1959., Nr. 12, 24. lpp.)

G. Kažmers (Limbažu raj.) – J. Plūcis (Rīga)

B – klase

1958 – 1959

Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 d6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Le7 8.Df3 h6 9.Lh4 g5 10.fxg5 Zfd7 11.Zxe6 fxe6 12.Dh5+ Kf8 13.Lb5

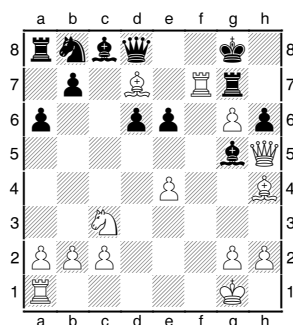
Šis stāvoklis pazīstams kopš Geteborgas starpzonālā turnīra, kur 14. kārtā Keress, Gellers un Spaskis ar šo variantu pieveica Naidorfu, Panno un Pilņiku. Kad pierādījās, ka neder ne 13...Kg7 ne 13...Ze5, visu šo variantu "pasludināja" par sliktu melnajiem. 1957. gadā spēlētā partijā Solovjevs – Tilovičs melnie uzlaboja variantu:

13...Th7 14.0–0+ Kg8 15.g6 Tg7 16.Tf7 Lg5!

(17.Taf1 axb5 18.Df3 Txxg6 ar uzvaru).

Pēc tam atrada, ka baltie 17. gājienā varēja spēlēt labāk.

17.Lxd7

Šo gājieni pielietoja Kažmers.

17...Zxd7 18.Taf1 Ze5 19.Lxg5. Melnie padevās (1–0).

(I. Ždanova piezīmes. "Šahs", 1959., Nr. 12, 25. lpp.)

I. Ždanovs (Cesvaine) – P. Šadurskis (Rīga)

A – klase

1958 – 1959

Franču aizsardzība

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Zc3 Zf6 4.Lg5 Le7 5.e5 Zfd7 6.h4 a6 7.Dg4 Kf8 8.Zf3 c5 9.dxc5 Zc6 10.Lxe7+

Grūti pateikt, vai šis gājienš ir jau kļūda, bet labāk, protams, bija 10.Df4.

10...Dxe7 11.Df4 Dxc5

Baltie bija paredzējuši spēlēt 12.0–0–0 un uz Dxf2 13.Zxd5 exd5 14.e6. Liekas, ka pēc 14...Zf6 15.Dd6+ baltie panāk ļoti spēcīgu uzbrukumu. Vēlāk tomēr atradu, ka pēc 15...Kg8 16.exf7+ Kxf7 17.Zg5+ Kg6 18.Ld3+ Kh5! baltie nekādā veidā nevar izmantot melno karaļa ekscentrisko stāvokli. Vajadzēja meklēt citu turpinājumu, kas šai stāvoklī nav viegls uzdevums.

12.Ld3 d4 13.Ze4 Da5+

Arī šo dabīgo gājienu grūti nosaukt par kļūdu, bet pēc tūlītējā 13...Dd5 baltajiem neatliktu nekas cits, kā samierināties ar bandinieka e5 zaudējumu un turpināt 14.Zeg5 Zdx5 15.Zxh7+ Kg8 16.Zhg5. Tagad baltajiem izdodas negaidīts taktisks triks.

14.b4

Šī dīvainā gājiena ideja – uz laiku novirzīt vienu vai otru melno figūru no punkta e5. Kā pēc 14...Dxb4+ 15.Kf1 Da5 16.Te1, tā pēc 14...Zxb4 15.0–0 baltie pagūst pievilkt centrā rezerves un radīt dažādus draudus melno karalim. Tādēļ arī Šadurskis nolēma, ka bandinieks b4 nekur neaizbēgs un, sekojot savai sākotnējai idejai, centās vispirms likvidēt bandinieku e5.

14...Dd5? 15.Zc3 dxc3 16.Lc4 (1–0).

(I. Ždanova komentāri. "Šahs", 1959., Nr. 12, 26. lpp.)

J. Mileika – R. Zonenbergs

LPSR II čempionāts

1959 – 1960

Franču aizsardzība

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Zc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Dc7 7.Zf3 Ze7 8.Le2 Zbc6 9.0–0 Ld7 10.a4 f6 11.exf6 gxf6 12.dxc5 0–0–0 13.Zd4 a6 14.Zb5! axb5 15.axb5 Zb8 16.Dd4 e5 17.Db4 Lf5 18.f4 Thg8 19.fxe5 fxe5 20.g3 d4 21.Lc4 Tgf8 22.Txf5 Zxf5 23.Le6+ Td7 24.c6, un melnie padevās (1–0).

("Šahs", 1960., Nr. 6, 33. lpp.)

R. Zonenbergs – S. Cipēns

Kvalifikācijas turnīrs Nr. 9

1959

Nimcoviča aizsardzība

1.d4 Zf6 2.c4 e6 3.Zc3 Lb4 4.Dc2 c5 5.dxc5 Lxc5 6.Lg5?

Maza atkāpšanās no teorijas. Visās atklātņu grāmatās iesaka 6.Zf3.

6...Lxf2+ 7.Kxf2 Zg4+ 8.Ke1 Dxc5 9.Zb5 Dc5 10.Zh3 a6 11.Da4? axb5!, un baltie padevās (0–1).

Ja 12.Dxa8, tad 12...Db4+ 13.Kd1 Ze3+ 14.Kc1 De1#

("Šahs", 1960., Nr. 6, 33. lpp.)

A. Konstantinopolskis (Kijeva) – I. Ždanovs

PSRS IV korespondencšaha čempionāts

Franču aizsardzība

Šo partiju var uzskatīt par mēģinājumu zināmā mērā rehabilitēt franču aizsardzības variantu.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Zc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 La5 6.b4 cxb4

Atklātņu teorijas grāmatās šo variantu vai nu apiet klusējot, vai arī kategoriski nosoda. [...] Līdzīgā garā izsakās arī visi citi autori, kas aplūkojuši šo variantu savos atklātņu teorijas darbos. Pie tam visi autori savas analīzes beidz ar "utt.". Tieši šis "utt." mani ieinteresēja un nolēmu šo variantu pielietot atbildīgā partijā.

7.Zb5 Zc6 8.axb4 Lxb4+ 9.c3 Le7 10.Ld3 a6 11.Dg4 Kf8 12.Zf3 Ld7

Melno nolūks piespiest balto zirdziņu izšķirties. Pēc 13.Za3 b5 balto uzbrukums zaudē savu asumu, un melnie var cerēt uz labu spēli dāmas spārnā. [...] Baltie izšķiras par forsētu variantu, kas izraisa nepārredzamus sarežģījumus.

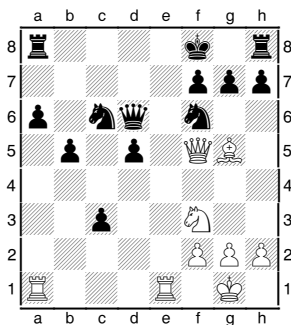
13.Zd6 Lxd6 14.exd6 e5 15.Lf5 Zf6 16.Dh3 exd4

Tagad pēc piespiestā 17.cxd4 De8+ 18.Le3 Lxf5 19.Dxf5 De4 baltie lāgā nevar izvairīties no dāmu nomaiņas, jo pēc 20.Dh3 nepatīkama atbilde 20...Dd3. Tāpēc baltie turpina upurēt bandiniekus.

17.0–0 dxc3

Melnie aukstasinīgi pieņem visus upurus. Praktiski viņiem arī cits nekas neatliek.

18.Te1 Lxf5 19.Dxf5 b5 20.Lg5 Dxd6

Savdabīgs stāvoklis. Melnajiem 4 (!) bandinieki vairāk, toties viņi spēlē bez torņa h8. Tā iztrūkums gan pagaidām nav jūtams, jo melno bandinieku lavīna draud velties uz priekšu ar iznīcinošu spēku. Tādēļ baltie sagatavojuši jaunus upurus.

21.Txa6!? Txa6 22.Dc8+ Zd8 23.Lf4 Db6

Izrādās, ka pēc 24. Lc7 melnie glābjas ar 24...Ta8.

24.Ze5

Baltie draud 25.Zd7+ Zxd7 26.Ld6+ ar matu. Melnajiem tomēr izdodas atrast vienīgo aizsardzību:

24...h6!

Šis gājiens atver karalim glābšanās lauciņu h7, un baltajiem neatliek nekas cits kā tikai "duļķot ūdeni". Pārsteidzošā kārtā šis mēģinājums vainagojas panākumiem.

25.Zc6 Kg8 26.Ze7+ Kh7 27.Df5+ g6 28.Zxg6

Protams, ka pēc 28...fxg6 29.Te7+ melnie dabūtu matu. Atklātais šahs tomēr nav tik bīstams kā izskatās.

28...Te8 29.Ze5+ Kh8 30.Lxh6 De6 31.Dg5 Tg8 32.Dh4

Biju jau sagatavojis nosūtīšanai atbildi 32...Tg4, kas liktu baltajiem pārtraukt pretošanos, jo pēc 33.Dh3 sekotu 33...Te4. Nelaimīgā kārtā īsi pirms atbildes nosūtīšanas man iešāvās prātā doma, ka balto tornis taču piesaistīts 1. līnijai mata drauda dēļ un ka gājiens **32...Dxe5** ir vēl "pārliecinošāks". Nosūtīju šo gājienu nepārbaudot, un jau pēc dažām stundām ar šausmām konstatēju, ka pēc **33.Txe5 Ta1+** seko **34.Lc1+**. Rezultātā melnie palika bez dāmas un atklātā karaļa stāvokļa dēļ partiju zaudēju (1–0).

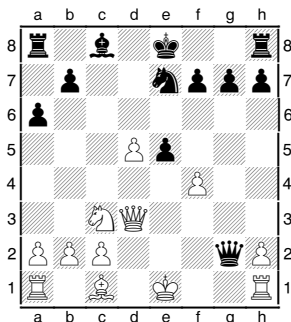
(I. Ždanova piezīmes. "Šahs", 1961., Nr. 7, 15. - 16. lpp.)

N. Žuravļovs – G. Priedītis
LPSR III čempionāts, 1961 – 1962
Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 Zc6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 d6 6.Lg5 e6 7.Dd2 a6 8.0–0–0 Ld7 9.Le2 Le7 10.f4 Dc7 11.Lf3 0–0–0 12.Zb3 Kb8 13.De1 Tc8 14.Kb1 Thd8 15.Lh4 Za7 16.Lf2 Lc6 17.De3 b5 18.The1 d5? 19.exd5 b4 20.dxc6 bxc3 21.Txd8 Txd8 22.Db6+, un melnie padevās (1–0).

L. Straupmanis (Ventspils I) – A. Bremanis (Jūrmala)
B – klase, 1961 – 1962
Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 Zc6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 e5 5.Zb5 a6 6.Zd6+ Lxd6 7.Dxd6 Df6 8.Dd1 Dg6 9.Zc3 Zge7 10.f4 d5 11.exd5 Zb4 12.Ld3 Zxd3+ 13.Dxd3 Dxd3

14.De4 Dxe4+ 15.Zxe4 Zxd5 16.fxe5 Zb4 17.0–0 0–0 18.Lg5 Te8 19.Tad1 h6 20.Zd6 Txe5 21.Zxf7 Tf5 22.Zxh6+ gxh6 23.Td8+ Kh7 24.Txf5 Lxf5 25.Txa8 hxg5 26.c3 Zc6 27.Te8, un pēc 15 gājieniem partija beidzās neizšķirti (1/2 – 1/2).

(Abas partijas "Šahs", 1962., Nr. 4, 28. - 29. lpp.)

G. Salmiņš – E. Pajula (Igaunija)
II Baltijas republiku komandu turnīrs 1961 – 1963
20.galdiņš
Dāmas gambīts

1.d4 Zf6 2.c4 e6 3.Zc3 d5 4.Lg5 Zbd7 5.e3 Le7 6.Zf3 0–0 7.Dc2 h6 8.h4!?

Ar šo aso, saskaņā ar dažiem avotiem lielmeistara Akibas Rubinšteina (1882 – 1961) vārdā nosaukto variantu spēlētu partiju, ieraudzīju kādā šaha žurnālā tikai dažas dienas pirms sava pirmā gājiena nosūtīšanas partnerim.

8...c5 9.0–0–0 Da5 10.g4 dxc4 11.Lxf6

"ŠAE" (Šaha atklātņu enciklopēdija) norādīts, ka jāspēlē 11.Lxc4 Zb6 12.Le2 Ld7 13.Lxf6 ar neskaidru pozīciju, taču toreiz visa mana teorētiskā "bagāža" bija viena partija ar visai trūcīgiem komentāriem.

11...Zxf6 12.g5 Zd5 13.Lxc4 Zxc3 14.bxc3 b5 15.Le2 b4

Šķiet, ka melnie apsteiguši baltos uzbrukuma norisē un pārņēmuši iniciatīvu.

16.gxh6! Da3+ 17.Db2 Dxb2+ 18.Kxb2 bxc3+ 19.Kxc3 cxd4+ 20.exd4 gxh6

Balto karaļa pozīcija ir ļoti nedroša un rada zināmas bažas par tālāko notikumu labvēlīgu attīstību.

21.Ze5 Lb7 22.Thg1+ Kh7 23.Lh5!

Balto pretuzbrukuma un reizē aizsardzības kodols – ņemt "uz grauda" punktu f7.

23...Tac8+ 24.Kd2 Le4 25.Ke3 Lf5 26.Tc1 La3 27.Txc8 Txc8 28.Lxf7 Tc3+ 29.Kd2!

Karalis aizstāvas pats, jo arī melno monarham draud mats – Lg8+ un Zf7x.

Tc2+ 30.Ke3.

Partneris piedāvāja neizšķirtu (1/2 – 1/2).

(G. Salmiņš "Korespondencšahs – tas ir interesanti", 2002.)

Turpmākās četras partijas arī spēlētas LPSR III čempionātā. N. Žuravļova komentāri.

G. Priedītis – F. Circenis

A – klase

Pieņemtais dāmas gambīts

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.Zf3 Zf6 4.e3 e6 5.Lxc4 c5 6.0–0 a6 7.De2 b5 8.Lb3 Lb7 9.Zc3 Zbd7 10.Td1 Ld6 11.e4 cxd4 12.Zxd4

Labākais balto gājiens šeit ir 12.Txd4.

12...Db8 13.g3

Slikti būtu 13.Zf3? atbildes 13...b4 dēļ, kā notika Petrosjana – Smislova partijā 1959. g. pretendentu turnīrā.

13...b4 14.Za4 0–0 15.Lc2 a5

Gika – Šultes partijā Maskavā 1962. g. sekoja 15...Tc8 16.Lg5 a5 17.Ld3 Le5 18.Zf3 Lc6 19.Zxe5 Lxa4 20.Zxd7 Lxd1 21.Zxf6+ gxf6 22.De3 De5!, un melnie uzvarēja.

16.b3 Zc5 17.e5 La6 18.Df3 Lb7 19.De2 La6 20.Df3 Lb7. Neizšķirts (1/2 – 1/2).

N. Žuravļovs – F. Circenis

Karo – Kana aizsardzība

1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 Zf6 5.Zc3 e6 6.c5 Le7 7.Zf3 0–0 8.Ld3 b6 9.b4 a5

Botviņņika – Golombeka partijā (Maskavā, 1956. g.) melnie nospēlēja vājāk: 9...Ld7? 10.Le3 Zg4 11.0–0, ar balto pārsvaru.

10.Za4 Zfd7 11.b5

Kā pierādīja Judoviča – Kasparjana partija (Maskavā, 1931. g.), turpinājums 11.a3 ļauj melnajiem ātri iegūt labu spēli.

11...bxc5 12.dxc5 e5! 13.c6 e4 14.cxd7 Zxd7 15.0–0 Lf6

Citādi turpinājās Botviņņika – Pomara partija (Minhenē, 1958. g.): 15...exf3 16.Dxf3 Ze5 17.Dg3 Zxd3 18.Dxd3 Ld6 19.La3 Te8, ar līdzīgām izredzēm.

16.Lb2 Lxb2 17.Zxb2 exf3 18.Dxf3 Zb6 19.Tad1 Le6 20.Lb1 Tc8 21.Td4 Zc4 22.Za4 Dg5 23.Tfd1 Tfd8 24.Zc3, un šeit, šķiet, nedaudz pārāgi, pretinieki vienojās par neizšķirtu (1/2 – 1/2).

N. Žuravļovs – G. Priedītis
Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 Zc6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 d6 6.Lg5 e6 7.Dd2 a6 8.0–0–0 Ld7

Baltie izvēlas reti pielietotu turpinājumu.

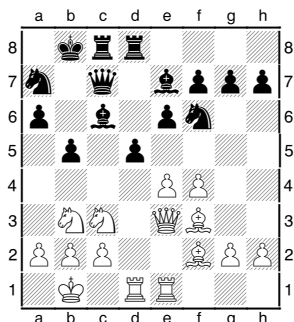
9.Le2 Le7 10.f4

Citādi risinājās Lilientāla – Petrosjana partija PSRS XXI čempionātā: 10.Zb3 b5!? 11.Lxf6 gxf6 12.Lh5 Ze5 13.f4 Zc4 14.De2 Tc8 15.Td3 0–0 16.Th3 Kh8, un 17.g4? vietā turpinot 17.f5!, baltie guva spēcīgu uzbrukumu.

10...Dc7

Ždanovs pret Aroņinu, PSRS 4. korespondencšaha čempionātā, turpināja šeit 10...b5 un pēc 11.Lf3 Tc8 12.The1 0–0 13.e5 dxe5 14.fxe5 Zd5 15.Lxe7 Zdx7 16.Zb3 Zb8 17.Ze4 Lc6 18.Zd6 Tc7 19.Zd4 Td7 izlīdzināja spēli.

11.Lf3 0–0–0 12.Zb3 Kb8 13.De1 Tc8 14.Kb1 Thd8 15.Lh4 Za7 16.Lf2 Lc6 17.De3 b5 18.The1 d5?

Pārāgi. Ievēribu pelnīja 18...b4 19.Zd5 exd5 20.exd5 Zxd5 21.Lxd5 Lf6!.

19.exd5 b4 20.dxc6 bxc3 21.Txd8 Txd8 22.Db6+. Melnie padevās (1–0).

”Sekojošā īsā partijā baltie pasīvi nospēlēja atklātņi, ko nekavējoties izmantoja Bakuļins, ar strauju uzbrukumu karalim forsējot uzvaru.” (N. Žuravļovs).

J. Bulats – S. Bakuļins
B - klase
Reti atklātne

1.Zf3 d5 2.g3 Zf6 3.Lg2 e6 4.0–0 c5 5.c4 Zc6 6.b3 Le7 7.Lb2 d4 8.e3 e5 9.d3 Lg4 10.Te1 Dc7 11.Dd2 0–0–0 12.exd4 exd4 13.Za3 h5 14.Zc2 Lxf3 15.Lxf3 h4 16.a3 hxg3 17.hxg3 Ze5 18.Df4 Zfd7 19.Lg2 Ld6 20.De4 f5 21.Dxf5 Tdf8 22.De4 Zf6 23.De2 Zeg4 24.Zxd4 Lxg3. Baltie padevās (0–1).

N. Žuravļovs – Morozovs
Meistarkandidātu turnīrs 1963 – 1964
Sicīliešu aizsardzība

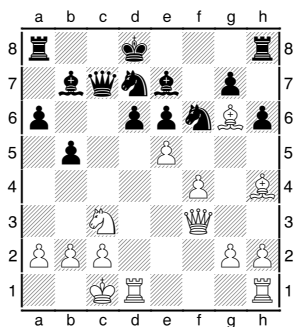
1.e4 c5 2.Zf3 d6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Le7 8.Df3 Dc7 9.0–0–0 h6 10.Lh4 Zbd7 11.Ld3 b5?

Modernākā šī varianta izpratne saistīta ar gājienu g7 – g5.

12.e5 Lb7 13.Zxe6!

Tā Gligoričs atspēkoja melno priekšlaicīgo uzbrukumu dāmas spārnā.

13...fxe6 14.Lg6+ Kd8

Bobocovs turpināja 14...Kf8, un pēc 15.exf6! Lxf3 16.fxe7+ Kg8 17.gxf3 Zf6 18.Lxf6 gxf6 19.e8D+ Txe8 20.Lxe8 baltie uzvarēja.

15.Dh3! Dc4

Melnie atdod atpakaļ figūru, jo balto uzbrukums pēc 15...Zd5 16.Dxe6! ir upurētā materiāla vērts. Tomēr arī teksta gājiens nedod melnajiem atvieglojumu.

16.exf6 Dxf4+ 17.Kb1 gxf6 18.Thf1 Dc4 19.Ld3 Dc7 20.Dxe6 Tf8 21.Tf2 Tb8 22.De3 Ze5 23.h3 Dc5 24.Dxh6 Kd7 25.Ze4 Lxe4 26.Lxe4 Zc4 27.Lf5+ Kd8 28.Te1 b4? 29.Txe7!. Melnie padevās (1–0), jo nav apmierinošas aizsardzības no mata.

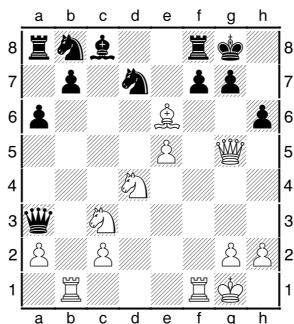
Šī partija lieku reizi apstiprina, cik svarīgi sekot mūsdienu atklātņu teorijas attīstībai. Acīm redzot, melnie nezināja Gligoriča – Bobocova partiju, Hastingsā, 1959. – 60. g., tādēļ piedzīvoja fiasko. (N. Žuravļovs). ("Šahs", 1964., Nr. 11, 14. - 15. lpp.)

N. Žuravļovs – Fjodorovs

Meistarkandidātu turnīrs 1963 – 1964

Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 d6 3.d4 cxd4 4.Zxd4 Zf6 5.Zc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 Dxb2 9.Tb1 Da3 10.e5 dxe5 11.fxe5 Zfd7 12.Lc4 Le7 13.Lxe6 0–0 14.0–0 Lxg5 15.Dxg5 h6

Partijas izspēles laikā šī varianta teorija atgādināja svārsta kustību, bet brīdī, kad izveidojās diagrammā attēlotā pozīcija, melno stāvoklis tika vērtēts par labāku. Meklējami jaunus ceļus, baltie izvēlējās turpinājumu 16.Dh5, kuru tobrīd bija apšaubījis lielmeistars Boļeslavskis. [...] Mūsu partija tika spēlēta nedaudz agrāk, pirms publicētajām analizēm, tādēļ baltajiem visas problēmas bija jārisina patstāvīgi.

16.Dh5 fxe6 17.Zxe6 Txf1+ 18.Txf1 De7 19.Zc7

Tagad teorija iesaka gājienu 19.Df5.

19...Dc5+ 20.Kh1 Dxc7 21.Zd5 Dxe5 22.Df7+ Kh7 23.Ze7 Zf6 24.Zg6!

Neliels Boļeslavska varianta labojums. Lielmeistars aplūko turpinājumu 24.Txf6 De1+ 25.Tf1 De6 utt.

24...De8 25.Zf8+ Kh8 26.Zg6+ Kh7 27.Zf8+. Neizšķirts (1/2 - 1/2). Melnie pamatoti atsakās no varianta 27...Dxf8 28.Dxf8 Zbd7, bet baltos pilnīgi apmierina partijas iznākums: neizšķirts partijā plus neizšķirts pret lielmeistara analīzi nav nemaz tik slikts rezultāts.

(N. Žuravļova piezīmes. "Šahs", 1964., Nr. 11, 15. lpp.)

G. Priedītis (Smiltene) – E. Smiltenieks (Liepāja)

”Vārpas” I čempionāts 1963

Indiešu aizsardzība

1.d4 Zf6 2.c4 e6 3.Zc3 c5 4.d5 exd5 5.cxd5 d6 6.e4 g6 7.f4 Lg7 8.Lb5+ Zbd7? 9.e5 dxe5 10.fxe5 Zh5 11.e6 Dh4+ 12.g3 Zxg3 13.hxg3 Dxxg3+ 14.Kd2 Lxc3+ 15.bxc3 Dg2+ 16.Ze2 Dxd5+ 17.Kc2 Dxd1+ 18.Txd1 fxe6 19.Zf4 Ke7 20.Le3 a6? 21.Lc4 Ze5 22.Lxc5+ Kf7 23.Lb3 Te8 24.Tf1 Kg8 25.Tae1 Zf7 26.Zxe6 b6 27.Ld4 Te7 28.Zc7! Tb8 29.Txf7. Melnie padevās (1–0).

(”Šahs”, 1983., Nr. 12, 15. lpp.)

G. Salmiņš – G. Priedītis (Smiltene)

Tajā pašā turnīrā 1963 – 1964

Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 Zc6 3.Lb5 g6 4.c3 Db6 5.La4 Lg7 6.0–0 e6 7.Te1 Zge7 8.Za3 a6 9.Zc4 Dc7 10.Ze3

Balto zirdziņa manevrs īslaicīgi aizkavē uzrāvienu d7 – d5.

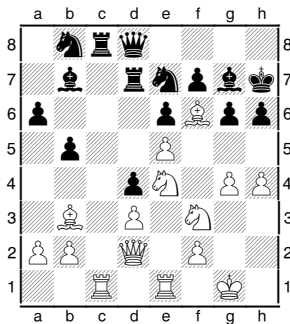
10...b5 11.Lc2 Db6 12.d3 0–0 13.Zf1

Baltie gatavo uzbrukumu karaļa spārnā.

13...d5 14.e5 d4?!

Melnie atdod svarīgo lauciņu e4, kuru baltie izmantos kā tramplīnu turpmākajām operācijām.

15.Zg3 Lb7 16.Lg5 Dc7 17.Lf6 Tad8 18.Dd2 Zb8 19.Ze4 h6 20.h4 Kh7 21.g4 Td7 22.cxd4 cxd4 23.Lb3! Tc8 24.Tac1 Dd8

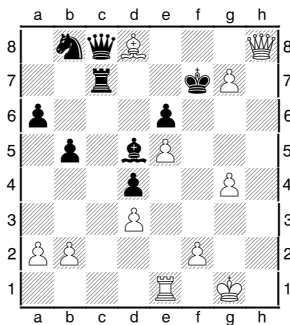
25.h5! g5 26.Zfxg5+!

Balto kombinācijas ievads.

26...hxg5 27.Zxg5+ Kg8 28.Zxe6!

Lūk, balto 23. gājiena pamatojums.

28...fxe6 29.Dg5 Df8 30.h6 Zd5 31.Lxd5 Lxd5 32.hxg7 De8 33.Txc8 Dxc8 34.Dh6 Tc7 35.Dh8+ Kf7 36.Ld8!

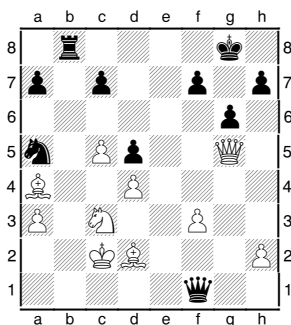

Noslēguma akords. Melnie padevās (1–0).

H. Luiks (Igaunija) – I. Asarītis
 ”Baltijas jūra – miera jūra”, 1963 – 1964
 Krievu aizsardzība

1.e4 e5 2.Zf3 Zf6 3.d4 exd4 4.e5 Ze4 5.De2 Lb4+ 6.Kd1 d5 7.exd6 f5 8.Zfd2 0–0 9.dxc7 Dxc7 10.f3 d3 11.cxd3 Zd6 12.Zc3 Te8 13.Df2 Lxc3 14.bxc3 Dxc3 15.Tb1 Ld7 16.Zb3 La4 17.Ld2 Df6 18.h4 Zc6 19.h5 Zd4 20.Dh4 De5 21.h6 g6 22.Df4 Dc5 23.Tc1 Dd5 24.Lc3 Lxb3+. Baltie padevās (0–1).
 (”Šahs”, 1965., Nr. 14, 30. lpp.)

P. Šadurskis – G. Priedītis
 I korespondencšaha čempionāts
 1958 – 1959

31.Lb5! Txb5

Uz 31...Da1 sekotu 32.Dxd5 Dxa3 33.Lh6, uz 31...Dxf3 32.Le2 Df2 33.Dxd5; neder arī 31...Df2 32.Zxd5 Txb5 33.Dh6! f5 34.Zf6+ Kf7 35.Zxh7; bet ja 31...Zc4 32.Lxc4 dxc4 33.De3 – visos gadījumos ar balto nospiedošu pārsvaru.

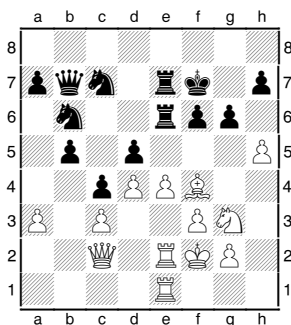
32.Dd8+ Kg7 33.Dxc7 Zb3

Nelīdzēja arī citi turpinājumi, piemēram, 33...Zc4 34.Zxb5 Zxd2 35.De5+ f6 36.De7+ Kh6 37.De3+ g5 38.Dd3 vai 34...Da1 35.Lh6+ Kxh6 36.Df4+ Kg7 37.Dc1 Da2 38.Kc3.

34.De5+ Kg8 35.De8+ Kg7 36.Zxb5 Dxb5 37.Dxb5 Zxd4+ 38.Kc3 Zxb5 39.Kb4 a6 40.Ka5 Zxa3 41.Kxa6 Zc4 42.c6 Zd6 43.c7 d4 44.Lb4, un melnie padevās (1-0).

(”Šahs”, 1965., Nr. 14, 28. lpp.)

P. Šadurskis – Ž. Gonzales-Žils
 Latvija – Francija
 1960 – 1962

26...Da6 27.Lxc7 Txc7 28.exd5 Txe2+ 29.Dxe2 Dc8

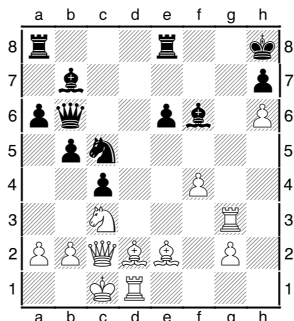
Melnie atsakās no Zxd5, jo pēc 30. De8+ un 31. Dd8 baltie ar visām figūrām ielaužas pretinieka aizsardzības līnijās.

30.d6 Tb7 31.De4 Kg7 32.hxg6 hxg6 33.Th1 Td7 34.Dh4 Dg8 35.Ze4 Zd5 36.Dh6+ Kf7 37.Dh3 Zb6 38.d5 Kg7 39.Dh6+ Kf7 40.Zxf6!!

Šķiet, vienīgais ceļš kā panākt uzvaru.

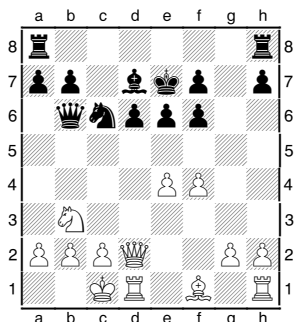
40...Kxf6 41.Df4+ Kg7 42.De5+ Kf7 43.Th4 g5 44.Th6 Dg7 45.Df5+ Ke8 46.Te6+ Kd8 47.Tg6 Df7 48.Tf6. Melnie padevās (1–0).
 ("Šahs", 1963., Nr. 4, 24. lpp.)

V. Puļķis (Liepāja) – Kiseļovs (Rīga)
 LPSR III korespondencšaha čempionāts
 1962 – 1963

25.Tg7!? Lxg7 26.hxg7+ Kxg7 27.Th1 Th8 28.Zd5! Lxd5 29.Lc3+ Kg8 30.Lxh8 Zd3+ 31.Lxd3 De3+! 32.Dd2 Dxd3 33.Dc3 Dxc3 34.Lxc3 Ta7 35.Th3. Neizšķirts (1/2 - 1/2).
 ("Šahs", 1963., Nr. 13, 29. lpp.)

I. Urbāns (Liepājas raj. II) – N. Sporišs (Liepāja)
 LPSR I komandu čempionāts
 1962 – 1963

13...Zb4 14.a3?

Baltie nemaz nerēķinājās ar iespējamo figūras upuri, citādi būtu spēlēts Kb1, bet arī tad melnie panāk uzbrukumu ar gājienu a7 – a5.

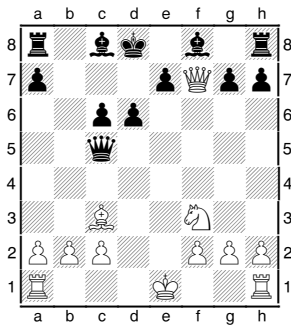
14...Zxc2! 15.Kxc2 La4 16.Lc4 Tac8 17.Dd3 Txc4! 18.Dxc4 Lxb3+ 19.Dxb3 Tc8+ 20.Dc3 Txc3+ 21.bxc3.

Pārsvara tehnisko realizāciju melnie veica nevainojami un uzvarēja 35. gājienā (0-1).

("Šahs", 1963., Nr. 18, 27. lpp.)

G. Priedītis (Smiltene) – I. Brjuske (Ļeņingrada)
 Turnīrs Nr. 428, 1957 - 1958
 Sicīliešu aizsardzība

1.e4 c5 2.Zf3 d6 3.d4 Zf6 4.dxc5 Zxe4 5.Lb5+ Zc6 6.Dd5 Da5+ (6...Zxc5) 7.Zc3 Zxc3 8.Lxc6+ Kd8 9.Ld2 bxc6 10.Dxf7 (10.Dxc6 Db5!) 10...Dxc5 11.Lxc3

Baltie jau ieguvuši pārāku pozīciju.

11...La6 12.Zd2 Dg5 13.0-0 Dxc2 14.Thg1

Ātrāk pie mērķa vestu 14.La5+ Kd7 15.Zf3, draudot 16.Ze5+.

14...Dd5 15.Df4 e5 16.Dg5+ Kc7 17.Zb3 Df7 18.Tg4 Tc8 19.Tb4 c5? 20.Zxc5. Melnie padevās (1-0).

Saidulins – J. Vitomskis (Rīga)

1957

Divzirdziņu aizsardzība

Partija spēlēta žurnāla "Šahmati v SSSR" rīkotajā tematiskajā turnīrā. Jau kopš jaunības esmu pievērsis īpašu uzmanību šaha atklātņu teorijai. Senās divzirdziņu aizsardzības pozīciju analīzes jūtamī sekmeņa manu taktisko iemaņu izkopšanu.

1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Lc4 Zf6 4.Zg5 d5

Fantāzijas līkločus lieliski trenē „superasais” Trakslera variants 4...Lc5!?, tomēr teorētisku pētījumi šajā tik interesantajā, upuriem pārbagātā variantā atstājuši gaužām maz „balto plankumu”.

5.exd5 Za5 6.Lb5+ c6 7.dxc6 bxc6 8.Df3

J. Bogoļubova turpinājums.

8...cxb5!?

Mūsdienu teorija par perspektīvāku uzskata 8...Tb8!?, varbūt vēl precīzāks 8...Le7!?

9.Dxa8 Dd7

Krievu meistara P. Romanovska gājiens. Balto dāma spiesta atkāpties, tā dodot melnajiem tempus figūru straujai mobilizācijai. Pārsvars attīstībā ļauj melnajiem uzturēt spriedzi un vismaz pagaidām tie var cerēt uz kompensāciju.

10.Df3

Šīs partijas izspēles laikā jau bija zināms 10.b4, tomēr tas netika pareizi novērtēts: 10...Lxb4 11.a4?. ŠAE šai Gligoriča rekomendācijai pievienoto +/- turpināsim: (⊖11.Df3) 11...0-0 12.Df3 (12.Zc3 Zc6 13.axb5 Lb7 -+; 12.axb5 Dxb5 13.Dxa7 Zd5-+) 12...Lb7 13.Dg3 (13.Dd1 Dd5⚡) 13...h6⚡.

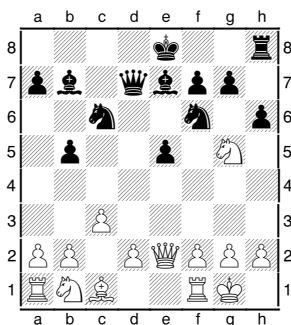
10...Lb7 11.De2 (11.Dg3 Ld6 12.0-0 Zc6⚡) 11...Le7 12.0-0

(12.d3 Zc6 13.Zf3! Zd4 14.Zxd4 exd4 15.0-0 0-0 16.Zd2 un baltie pamazām konsolidē pozīciju;

12...0-0 13.0-0 Zc6 14.Zf3 Zd4 15.Zxd4 exd4 16.Zd2±;

13.c3 0-0 14.0-0 Td8∞)

12...Zc6 13.c3 h6

14.Zf3

Loģisks būtu 14.Ze4, atkāpjoties uz optimālo lauciņu, tomēr pēc forsētā 14...Zxe4 15.Dxe4 0–0 16.De3 (16.De2 Dd5 17.f3 b4♞) 16...Td8 17.Te1 b4♞, melno teicamā attīstība līdzsvaro balto materiālo pārsvaru. Ievēribu pelna ekscentriskais 14.Zh3!?

A) 14...0–0 15.Dxb5 (piesardzīgāk 15.Za3) 15...Td8 (15...Dc8 16.Te1 La6 17.Da4 Ld3 18.b4 e4);
14...e4 15.Ze1 Ze5!?

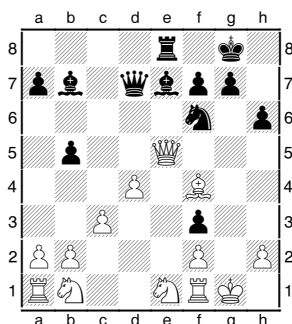
Cenšoties pēc iespējas ātrāk savilkt figūras „trיעiendūrē”, loģiskāk, protams, 15...0–0.
16.d4 Zf3+!?

Saprotot, ka iniciatīva var izplēnēt, melnie spēlē *uz visu banku*. Piezemētāk 16...Zg6.

17.gxf3

Vizuāli visriskantākais, alternatīvas soliņa drošāku spēli - 17.Kh1 0–0 18.Zd2 Zxd2 19.Lxd2 Ld6 20.f4 Te8 21.Zc2±, vai 17.Zxf3 exf3 18.gxf3 0–0 19.Lf4±.

17...exf3 18.De5 0–0 19.Lf4 Te8!

Tikai tā! Melno ideāli attīstītās figūras pilnība kompensē materiāla deficītu.

20.Zd2?

Kritiskā pozīcija. Baltie tomēr neiztur pozīcijas sasprindzinājumu un dabiskais zirdziņa gājiens izrādās kļūda. Pareizi būtu 20.Dc7! Dg4+ 21.Lg3 Ld5.

A) 22.Zd2? Ld6!! 23.Dxd6 Txe1!-+;

B) 22.Zd3 Zh5 23.Kh1 (23.De5? Dh3 24.Ze1 Lc6-+) 23...Lh4 24.Tg1 Zxg3+ 25.Txg3 Df5♣;

C) 22.Df4! Dh3 23.Dh4 (23.Zxf3? Zh5-+) 23...Df5=.

20...Ld8 21.Db8 (21.Dzxf3 Txe5 22.Zxe5 Df5 23.Lg3 Zh5/Ze4♣. Arī pēc 21.Zexf3 sekotu 21...Txe5 22.Zxe5 Df5 23.Lg3 Zh5♣).

21...Txe1!

Protams!

22.Le3?

Tagad balto pozīcija sabrūk. Tiesa, nelīdzētu arī 22.Dxd8+ Dxd8 23.Tfxe1 (23.Taxe1 Zh5-+) 23...Dd7 24.Kh1 Dh3-+.

22...Zh5 23.Dxd8+ Dxd8 24.Taxe1 Dh4 25.Kh1 Zg3+, ar nenovēršamu matu (0–1).

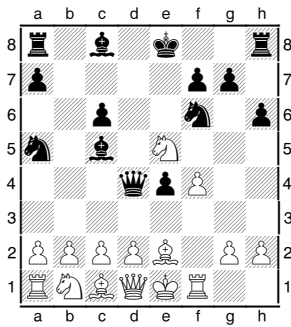
(J. Vitomska komentāri).

A. Pančenko (Ukraina) – J. Vitomskis

”Šahmati v SSSR” korespondencturnīrā, 1957 – 1958

Divzirdziņu aizsardzība

1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Lc4 Zf6 4.Zg5 d5 5.exd5 Za5 6.Lb5+ c6 7.dxc6 bxc6 8.Le2 h6 9.Zf3 e4 10.Ze5 Dd4 11.f4 Lc5 12.Tf1

12...g5!?!N

Lūk, jauna agresīva ideja, kuru nolēmu pārbaudīt tematiskajā turnīrā.

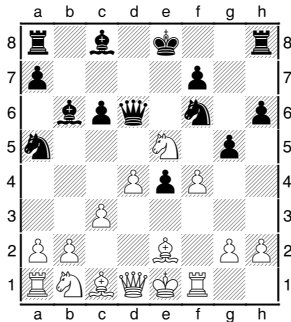
13.c3 Dd6

Partijas laikā es apsvēru arī 13...Dd5, tomēr perspektīva izrādījās viennozīmīga: 14.b4 gxf4! (vai 14...Ld6 15.bxa5 gxf4 16.d4+-) 15.d4 exd3 16.Zxd3+-.

14.d4

Vairākās šī tematiskā turnīra partijās mani partneri izvēlējās 14.b4!?!.

14...Lb6

15.fxg5

15.b4! Zb7, ja 15...Zd5?, tad 16.bxa5 Lxa5 17.Da4+-.

Pēc 15...Zb7 ļoti pārlicinošs arī 16.fxg5!

A1) 16...Zd5 17.Zxf7 (17.Lh5 Zd8 18.Lxf7+ +-) 17...Dxh2 18.Zxh8 Dg3+ 19.Kd2 Ze3 20.Db3.

Īpaši šajā variantā redzams, cik ļoti gājienu 15.b4 Zb7 iekļaušana iespaido vērtējumu!

A2) 16...hxg5 17.Lxg5 Ld8 18.Zd2 Txx2 19.Lc4 Zd5 20.Zxe4+-;

B) 16.Za3±. Šādu balto manevru ka visvienkāršāko balto pārsvara nostiprināšanai uzrādījis M. Tāls. Velti mēģināju „reanimēt” variantu: 16...Zd5 (16...g4 17.Zac4 Dc7 18.f5+-) 17.fxg5 (vai iekļaujot 17.Zac4) 17...Zxc3 18.Db3 Zd5 19.Zxf7 Dxh2 20.Zxh8 Lxd4 21.Dc4±.

15...Zd5 16.Zxf7

16.Zd2! Ze3 17.Zxe4 Dxe5 18.dxe5 Zxd1 19.Zd6+ +-; vai 16.Txf7 Le6 17.Lh5 (17.g6 0-0-0; 17.Tf1 0-0-0) 17...0-0-0∞ Duļins – Vitomskis, 1957 – 1958.

16...Dxh2 17.Zxh8 Dg3+ 18.Kd2

Spēcīgāk 18.Tf2! e3 19.Lxe3 (19.Lh5+ Kd8 20.Lxe3 Dxe3+ 21.Le2+-) 19...Zxe3 20.Lh5+ +-.

18...Ze3 19.Lh5+ Kd8 20.Tf8+ Kc7 21.Tf7+ Kb8 22.Dh1 (22.Dg1 Zac4+ 23.Ke2 Lg4+ 24.Lxg4 Dxxg4+ 25.Kf2 Lc7 26.Txc7 Df4+ 27.Ke1 Zxxg2+ 28.Kd1) 22...Zac4+ 23.Ke2 La6 24.Dh3!

Ja 24.Lxe3 Dxe3+ 25.Kd1, tad:

A) bīstami spēlēt 25...Lxd4? 26.Dh2+ Le5 27.Dh3 Zxb2+ 28.Kc2 Ld3+ 29.Kxb2 Lxc3+ 30.Kb3 (30.Kxc3 Dc1+ 31.Kd4 Dg1+ 32.De3 c5+ 33.Kd5 Dxe3 34.Kc6 Lb5+ 35.Kxb5 a5=) 30...Dc5 31.Zxc3 Dc4+ 32.Kb2 Db4+ 33.Kc1 Dxc3+ 34.Kd1 Dxa1+ 35.Kd2 Db2+ 36.Ke1, un balto karalis spēj izvairīties no šahiem.

Baltie nedrīkst spēlēt 27.Tf8+?, jo forsēti zaudē: 27...Kb7 28.Tf7+ Kb6-+; 27.Dh4? Dg1+ 28.Kc2 Ze3+ -+; 27.g3 Lxxg3 28.Dh1 Zxb2+ 29.Kc2 Za4+-;

B) 25...Dd3+! 26.Kc1 De3+ 27.Kc2 Dd3+ 28.Kb3 Lxd4 29.Tf5 c5=.

24...Zxb2+ 25.Kd2 Zbc4+ 26.Ke2 Zb2+, (1/2 – 1/2). (J. Vitomska analīzes un komentāri).

G. Priedītis (Smiltene) – Č. Priede (Rīga)
LPSR I korespondencšaha čempionāts 1958 – 1959
Dāmas gambīts

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Zc3 Zf6 4.Lg5 Le7 5.Zf3 0–0 6.Dc2 Zbd7 7.cxd5 exd5 8.e3 c6 9.Ld3 Te8 10.0–0 Zf8 11.Tab1

Balto pozīcija ir pārāka. Parasti te spēlē 11...Ze4. Tā arī bija paredzēts, bet pārrakstīšanās dēļ bija nosūtīts gājiens 11...Zg4.

11...Zg4 12.Lxe7 Dxe7 13.b4 Zg6 14.b5 Ld7 15.Tb2?

Šabloniski. Vajadzēja 15.Tfe1! un 16.e4 ar aktīvu spēli centrā.

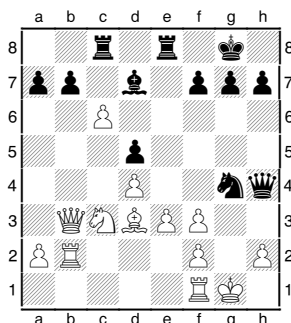
15...Tac8 16.Db3

Laika zaudējums. Labāk uzreiz 16.bxc6 un, ja 16...Lxc6, tad 17.Db3.

16...Zh4! 17.bxc6

Nenovērtējot pretinieka uzbrukuma iespējas, baltie spēlē neprecīzi, rēķinoties tikai ar 17...bxc6 vai 17...Lxc6. Labāk bija uzreiz 17.Te1. Pēc 17.Zxh4 Dxh4 18.h3 Zf6 varētu sekot uzbrukums ar upuri uz h3, piemēram, 19.Te1 Lxh3 20.gxh3 Dxh3 ar sekojošu c6 – c5 un pēc dxc5 Te8 – e5 – g5.

17...Zxf3+ 18.gxf3 Dh4

19.Te1

Pēc 19.fxg4 Dxc4+ 20.Kh1 Df3+ 21.Kg1 Lh3 22.Dxd5 Dg4+ 23.Kh1 bxc6 melno iniciatīva ir ļoti bīstama.

19...Txc6?

Vajadzēja 19...Dxh2+ 20.Kf1 bxc6!, draudot 21...Tb8 22.Dc2 Zxe3+. Baltajiem nav pietiekošas aizsardzības, piemēram, 21.Zd1 Dh3+ 22.Ke2 Zh2. Pēc ielaušanās ar zirdziņu uz f3, draudot Zxe1 un Zxd4, pēc Lg4 melnie iegūst izšķirošu materiālu pārsvaru.

20.fxg4 Dxc4+ 21.Kf1

Ja 21.Kh1, tad seko skaists variants 21...Df3+ 22.Kg1 Te4!! ar draudu 23...Tg6 un 24...Lh3.

21...Tb6 22.Dc2 Df3 23.Td1!

Vienīgais gājiens.

23...Txe3 24.Kg1 Txd3

Melnie vairs nevar pastiprināt uzbrukumu, tādēļ, atgūstot figūru, pāriet galotnē.

25.Txd3 Txb2 26.Dxb2 Dxd3 27.Dxb7 Dg6+ 28.Kh1 Le8 29.De7 De6 30.Dd8 h6 31.Zxd5 Kh7 32.Ze7!

Ar šo gājieni melnie nebija rēķinājušies. Tagad janomaina dāmas.

32...Dd7 33.Dxd7 Lxd7 34.Kg2

Ja 34.d5?, tad sekotu 34...a6! 35.Zc6 Kg6 36.Zb8 Lb5 37.d6 Kf6 38.d7 Ke7 un baltajiem jāzaudē.

34...g5 35.Kf3 f5 36.Ke3 Kg7 37.Zd5 Kf7 38.f4

Pārāgi, jo baltie nonāk gājiena spaidā. Baltie bija rēķinājušies vienīgi ar 38...g4, pēc kam tie ar Ke3 – f2 – g3 – h4 iegūtu labāku stāvokli.

38...Ke6 39.Zc3 Lc6! 40.a3 a6 41.h4!

Labāk upurēt h bandinieku nekā f bandinieku ar 41.Kf2.

41...gxh4 42.Kf2 h3 43.Kg3 Lg2 44.Kh2 Kf6

Lamatas. Ja 45.Ze2 Kg6 46.Zg3 h5 47.Ze2 h4, tad baltie nevar aizsargāties pret Kg6 – h5 – g4.

45.Zd1 Lf3 46.Ze3 Lg4 47.Zd5+! Ke6 48.Zc3 Kd6. Neizšķirts (1/2 – 1/2).
(G. Priedīša un Č. Priedes komentāri. "Šahs", 1959., Nr. 5, 12. - 13. lpp.)

F. Circenis (Cēsu raj.) – Vladimirovs (Viļņa)
Baltijas republiku mačs, 1959
Spāņu partija

1.e4 e5 2.Zf3 Zc6 3.Lb5 a6 4.La4 Zf6 5.0–0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 Za5 10.Lc2 c5 11.d4 Dc7 12.Zbd2 Td8

Keresa turpinājums, ko viņš sekmīgi pielietoja 1953. gadā Šveicē pret Boļeslavski. Meistars Vasjukovs atrada tam interesantu atspēkojumu: 13.Zf1 d5 14.dxe5 dxe4 kā notika arī šajā partijā. Pašreiz 12...Td8 ar d5 nespēlē pat pats Keress!

Šis variants spēlējams tikai pēc vienreizējas nomaiņas centrā ar 13.Zf1 cxd4 14.cxd4 d5.

13.Zf1 d5 14.dxe5 dxe4

Ja 14...Zxe4, tad 15.Ze3! Le6 16.De2 ar balto priekšrocībām.

15.Z1d2 exf3 16.exf6 Lxf6 17.Dxf3 Le6 18.Ze4 Le7 19.Dh5 h6 20.Lxh6 g6

Ja upuri pieņem, melnajiem nav iespējams atvairīt balto uzbrukumu, piemēram, 20...gxh6 21.Dxh6 Ld5 vai f5 22.Te3!

21.Df3, un melnie padevās (1–0).

("Šahs", 1959., Nr. 5, 16. lpp.)